

„Rendkívül feszült a helyzet“

Titulescu tájékoztatta a királyt a súlyos problémákról

Feltűnést keltső lapvélemények a londoni követ hazaérkezésével kapcsolatban — Románia kényes szerepe a leszerelési konferencián — „Ghica tájékoztatlanul érkezett Genfben“ — Románia nem állhat Franciaország mellett a leszerelés kérdésében — „Titulescu hazatérésének könnyen belpolitikai következményei lehetnek“

A kormányváltozás kérdése ismét előtérbe került

Bucurestiből jelentik: Károly király szombat délután, majd pedig vasárnap délután ki hallgatáson fogadta Titulescut. A londoni követet a király vendégül látta ebéden, úgy hogy Titulescu csak délután négy órákor hagyhatta el a királyi palotát. Titulescu délután fél öt órákor *Iorgát*, majd pedig hat órákor *Mironescut* kereste fel és hétkor *Argetoianuval*, fél nyolckor pedig *Ducával* tanácskozott. Beavatottak szerint a megbeszélések során fontos külpolitikai kérdések kerültek szóba.

A lapok igen élénken foglalkoznak Titulescu hazatérésével, de általában óvakodnak attól, hogy bucuresti-i tartózkodásának belpolitikai jellegét tulajdonítsanak. Az ellenzéki lapok is azon a nézeten vannak, hogy arra az újdomelembre, amelyet Titulescu hazatérése a kormány körében kiváltott, ez alkalommal nem volt ok. Titulescu különben is élénken cáfolja mindazokat a híreszteléseket, mintha hazajövele belpolitikai kérdésekkel lenne összefüggésben. A *Dimineata* munkatársának a királytól való távozása után Titulescu a következőket jelentette ki:

— *Azért jöttem haza, hogy Öfelségét a leszerelési konferenciáról tájékoztassam. Azért, hogy meggyőződhessen arról, hogy valóban ez volt oka hazajövelemlémnek, megmutatom Önnek azt a dossziét, amellyel a palotában jelentkeztem.*

A leszerelés kérdése

Titulescu ekkor kinyitotta aktatáskáját, amelyből egy vaskos dossziét vett elő. A dosszién Titulescu karakterisztikus betűvel a következő felirat díszlett: „*A leszerelés kérdése*“. A *Curentul* Titulescu hazajövelemlének okairól érdekes és feltűnést keltső tudósítást közöl mai számában. A lap többek között a következőket írja:

— Az elmúlt hét szerdáján Titulescu Genfből telefonon kért audienciát az uralkodótól. Értesülésünk szerint — folytatja a *Curentul* — Titulescu tájékoztatni akarta az uralkodót azokról a súlyos problémákról, amelyek elé Románia a leszerelési konferencián került. Titulescunak az a véleménye, hogy külügyminiszterünk nagyon is kis jelentőséget tulajdonított a leszerelési konferenciának, amelyen Romániának egészen speciális helyzete van. A külügyminiszter nem készítette elő a szükséges anyagot és *Ghica teljesen tájékoztatlanul érkezett Genfben*, úgy hogy Románia most teljesen elszigetelten áll a konferencián. A legsúlyosabb azonban a helyzetben az, hogy Románia — az utóbbi időkben elkövetett súlyos hibák következtében — a háború óta először abba a helyzetbe került, hogy *nem állhat szövetségese, Franciaország mellett egy ilyen fontos konferencián*. Tardieunak az a javaslata, melylyel Franciaország bekegyezik a jelenlegi katonai létszám csökkentésébe, meglepetést keltsített a román delegáció körében. Külügyminiszterünk nem kapta meg idejében a szükséges információkat és ezért Románia Genfben meglepetésszerűen vette tudomásul, hogy *Franciaország olyan álláspontot foglal el, amely nem mindenben felel meg Románia érdekeinek*.

Titulescu nem helyesli azt sem, hogy

Oroszországgal megszaktak a tárgyalások, mivel Oroszország ezt a körülményt Románia ellen játsza ki és Litvinov Genfben már tett is olyan kijelentéseket, amelyekkel „Románia rosszakaratára“ akart célozni. Titulescu úgy hiszi, hogy Románia helyzete még kritikusabbá válik abban a pillanatban, amikor a leszerelési konferencia csöddel fejeződik be. *Ezzel kapcsolatban pedig Genfben általános pesszimizmus uralkodik*. A nemzetközi politikai körök véleménye szerint a leszerelési konferencia csöddje után azonnal felmerül a béke biztosításának kérdése, ami csak a népszövetségi paktum pontjainak értelmében képzelhető el. Titulescunak tehát az a véleménye, hogy ezekben a súlyos időkben Romániának ki kell lépnie külpolitikai tájékoztatásából és el kell foglalnia helyét szövetségesei mellett. A londoni követ viszont ezt csak úgy látja biztosítva, ha a külügyek egységes irányítás alá kerülnek. Ez viszont csak akkor lenne megvalósítható, ha az ország élén homogén és határozott programu kormány állana. Ime — fejezi be érdekes cikket a lap — Titulescu hazatérésének, amelyet a fentebb kimutatott külpolitikai okok idéztek elő, így lehetnek nagyon könnyen belpolitikai következményei is.

Titulescu egyébként ma folytatta a pártvezérek meglátogatását, akiket tájékoztatott utjának céljáról és a külpolitikai helyzetről. A *Lupta* határozottan cáfolja a reggeli lapoknak azt a hírt, hogy *Titulescu* esetleg együttes külpolitikai konferenciára hívja össze az ös-

szes pártvezéreket, amelyen a király elnökölné. Titulescu ezzel ellentétben, egyenként keresi fel a pártvezéreket és személyesen tájékoztatja őket a külpolitikai helyzetről.

A *Calendarul* Titulescu látogatásával kapcsolatban megszólaltat néhány politikust. *Bratianu* György kijelentette, hogy Titulescu olyan markáns egyénisége a külpolitikának, hogy most már hatással kell, hogy legyen a belpolitikára is. Megjegyezte *Bratianu* György azt is, hogy a kormány *rendkívül ideges* és azok, akik résztvettek a *Kamara szombati ülésén*, *borzasztó impresszióval távoztak onnan*. *Lupu* dr. oly értelmű kijelentést tett, hogy Titulescut minden bizomnyal csak külpolitikai okok hozták haza, mivel a külpolitikában az utóbbi időben kritikus mozzanatok merültek fel. Fájdalmasan állapítja meg, hogy a koncentrációs kormány létrehozása elé még mindig nehézségek merülnek, ugyanakkor azonban kijelenti, hogy ő bármikor hajlandó résztvenni a nemzeti egység kormányában. A nyilatkozatban *Lupu* élesen támadta a kormányt.

A koncentrációs kormány felé

Hasonló hangnemű az a nyilatkozat is, amelyet *Duca* adott. *Duca* ugyanis a következő kijelentést tette:

— Abban az esetben, ha a külpolitikai körülmények (például egy, a revizióra irányuló erőteljes akció) nemzeti kormányt tenne szükségessé, vagyis a román akarat egységes megnyilvánulását, akkor a liberális-párt minden feltétel, minden előzetes politikai kalkuláció nélkül kész lenne arra, hogy vállalja azt a szerepet, amelyet számára kijelölnek, vagyis hogy résztvegyenek egy koncentrációs kormányban.

A *Curentul* nagyon valószínűnek tartja egy közeli koncentrációs kormány lehetőségét, annál is inkább, mivel mint a lap írja, *egy gazdasági, mint bel- és külpolitikai téren, rendkívül feszült a helyzet*. Jelentős eseménynek tartja a lap azt is, hogy *Goga* legutóbbi királyi audienciája alkalmával az uralkodó felszólította a néppárti vezért, hogy *béküljön ki* *Vaida-val*, akivel tudvalevőleg már hosszabb ideje nem tart fenn személyes érintkezést.

Nemzeti hozzájárulás lett Argetoianu konverziós javaslatából

A pénzügyminiszter a minisztertanács elé terjesztette a javaslatot — A javaslat főbb pontjai — Argetoianu az ország áldozatkészségét veszi igénybe — Vállalatok és ingatlanulajdonosok öt éven keresztül egy-egy százalékot fizetnek. Meglepetések az átdolgozott javaslatban

Az uralkodó hozzájárult a módosított javaslathoz

Bucurestiből jelentik: Ma délelben minisztertanács volt, amelyen *Argetoianu* pénzügyminiszter előterjesztette a legújabb átdolgozott konverziós javaslatot. Szerinte ezek a legutóbbi javítások lettek a konverziós javaslat tulajdonképeni kulcsává. Kijelentette a pénzügyminiszter, hogy a külföldön szerzett áldozatkészséghez forduljon az állam gazdasági egyensúlyának helyreállítására. A konverziós javaslat fő alapelvei a következők:

1. Mindazon mezőgazdasági adósságokból folyó követelések, amelyek a népbankok, magánbankok és pedig hitelintézetek és takarékpénztárak mérlegeiben szerepelnek, az Amortizációs Pénztár által likvidáltatnak.

2. Az Amortizációs Pénztár a likvidációt a következő feltételek mellett hajtja végre:

A nagybankok követeléseinek 100 százalékát. A magánbankok közül azok, amelyek az utolsó két évben 20 százaléknál kisebb kamatot szedtek, követeléseiknek 85 százalékát

Azok a bankok, amelyek 25 százaléknál kisebb kamatot szedtek, követeléseiknek 75 százalékát, a többiek követeléseiknek 50 százalékát likvidálják.

3. Az adóssok, hogy ezen kedvezményben részesülnek, adósságaiknak 10 százalékát tartoznak megfizetni három hónapon belül, attól az időponttól számítva, amidőn a kiküldendő speciális bizottság megállapítja a konverzióban való részvételüket.

Az ilyen uton keletkező töke szolgáltatja az alapot a mezőgazdaság szanalására szükséges eszközök megteremtésére. Ide tartozik annak az egyszeri fizetésre kötelezett 5 százalékos illetékek fizetési kötelezettsége is, a melyet az alább felsorolt ingatlanulajdonosok és vállalatok fizetnek öt éven keresztül, évente egy-egy százalékkal. Az öt éven át fizetendő 1 százalékos illeték fizetésére kötelezetnek:

a) az összes földbirtokosok, 10 hektáron felüli birtokkal, kivéve a megműveletlen terület

leteket, kerteket, gyümölcsösöket, mocsaras vidékeket.

b) a termelés alatt álló bányák.

c) a romániai kereskedelmi és ipari vállalatok, főkéjük után.

d) a városi új és régi ingatlanok tulajdonosai, amennyiben az ingatlanok nem képeznek vállalati tőkét.

e) az állami járadékpapír-, kötvény-, községségi kölcsönkötvény-tulajdonosok, amennyiben a papírjaik értéket képviselnek.

f) készpénzt nem vehetnek az öt évi 5 százalékos illetékfizetési kötelezettség rendelkezései alá.

Az egész Konverziós koncepciót Argetoianu pénzügyminiszter „Nemzeti Hozzájárulás” akciójának nevezi. A Nemzeti Hozzájárulás alapján az Amortizációs Pénztár kamatozatlan kötvényeket bocsájt ki. Ezeket azoknak a pénzügyintézeteknek adják át, amelyek részt vesznek a konverzióban. Abban a mértékben azután, ahogyan a konverziós pénz befolyik, kivonják e kötvényeket a forgalomból. A konverziós amortizációs kötvények, adómentességet élveznek.

Száz és ezer lejes járadékpapírok

A Nemzeti Hozzájárulás nagy pénzügyi akciójának céljaira befolyó tőkéért, az adóhivatali organizáció 100 és 1000 lejes címletekben járadék-papírt szolgáltat ki, amelyek névre szólnak és 6 százalékos évi kamatot hajtának. A járadékpapírok értékének 50 százaléka adófizetésre is felhasználható. Viszont a járadékpapírok kibocsájtásuktól számított öt éven belül el nem adhatók.

Argetoianu fenti tervezetének végleges formáját meglepetésszerűen terjesztette a minisztertanács elé. Ajánló beszédében hivatkozott arra a tényre, hogy az uralkodó ismeri e javaslatokat és sikerült megszereznie hozzájuk az állami hozzájárulását. Ennek alapján a minisztertanács elfogadta a konverziós törvényjavaslat fenti végleges megszövegezését.

Serbanu dr.: A bankokat is meghallgatja a kormány a konverziós törvényjavaslat megszavazása előtt

Aradmegye prefektusa nyilatkozik az „Aradi Közlöny” számára legutóbbi bucuresti-i tapasztalatairól — Elküldötték Aradmegye kimutatását az erdélyi miniszteriumba a hátralékos fizetésű köztisztviselőkről és nyugdíjasokról

Bécsi hangversenyénekesnő, Iorga távoli rokona ad koncertet az aradi vármegyeházán

Dr. Serbanu György megyei prefektus vasárnap este érkezett vissza Aradra Bucurestiből, ahol Tataru Coriolan dr. erdélyi miniszternél volt kihallgatáson, majd a megye több adminisztrációs ügyét intézte el. Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Aradmegye igazgatóját, aki legfrissebb bucuresti-i impresszióiról az alábbiakban nyilatkozott:

— Az erdélyi miniszter ur — mondotta Serbanu dr. megyei prefektus — különös súlyt fektet arra, hogy Erdély területén ne legyen többé egy köztisztviselő, vagy nyugdíjas se olyan, aki ne kapta volna meg visszamenőlegesen járandóságát. Az aradmegyei kimutatást ma küldöttük fel az erdélyi miniszteriumba: az elmaradt fizetéseket maga Tataru dr. fogja kisüregetni az illetékes miniszteriumoknál.

— Amint már tudják, — folytatta tovább érdekes beszámolóját — március táján érkezik Aradra az erdélyi miniszter ur. Valószínű, hogy akkorra a parlamenti ülésnek véget ér. A kormányt különben a konverziós törvényjavaslat tető alá hozása foglalkoztatja. Értesülésem szerint — jelentette ki a megyei prefektus — a kormány feltétlenül meghallgatja a bankok képviselőinek szakvéleményét is ebben a kérdésben, mielőtt a javaslatot törvényerőre emelnék a parlament mindkét Házában.

— Értesültem különben róla, — mondotta a továbbiakban — hogy Aradon az a hír ter-

jedt el, hogy megyebálra készülnek a prefekturán. Minderről nekem nincs tudomásom. Lehetséges, hogy azzal a nagyszabású koncerttervvel tévesztik egyesek össze az előkészületeinket, amit egy bécsi, nagy hírű román koncert-énekesnő fog tartani már a közeljövőben a megyeházán. A koncert-énekesnő, Sofia Munteanu különben Iorga miniszterelnök ur távoli rokona, a közelmúlt napokban Bucurestiben Mária özvegy anyakirályné udvari teadélutánján énekelte oly elragadó sikerrel, hogy a királyné nem győzött betelni dalaival s hangja szépségével. A művész a legkiválóbb Mozart, Brahms és Strauss-dalinterpretátorok egyike és meg vagyok győződve róla, hogy a megyeházán rendezendő hangversenye külön érdekességű művészeti eseménye lesz Aradmegye és a város komoly zenekedvelő társadalmának. Mástkülönb a művész, — amint nekem kijelentette — husz százaléka a hangversenye jövedelmének az aradi munkanélküli segélyakció alapja számára adományozza.

Értesüléseink szerint a vármegyeházi hangverseny az első eseménye lesz annak a programnak, amelyet a megyei prefektus Iorga miniszterelnök intencióinak megfelelőleg még az elmúlt év őszén tűzött ki maga elé, hogy a megyeházát, ne csak a politikai és a közigazgatási, hanem a társadalmi élet egyik központjává is avassa.

Pasubio

Irta: TOLNAI ALFRÉD.

Vén Pasubio, iszonyat és borzadás színhelye. Most megint itt állsz velem szemben, mint akkor... Itt állasz felhőket kapargáló ormaiddal, te rideg, te szomjas, te kegyetlen hegy! Most... Most szinte barátságosan, derűlten tekintsz végig a szomszéd csucsokon... Mély csönd honol körülöttem. Csupán a Sugana vízének dübörgése, a pajkos rigók fűtve szakítja meg a mennyei csendet... De akkor... Akkor...

Itt: a Lugna-Tortán, Astenél nézett iarkasszemet egymással a két lövészárk lőrésén keresztül a tiroli lövész és az olasz alpini, a magyar népfelkelő és az olasz bersaglieri... Innen kezdve, végig a Zöldcsúcson, Costa-Stendán, Costa-Violinán át az Etsch folyóig... Régen volt... Tízennégy esztendővel ezelőtt. Talán igaz se volt... És mégis! Emlékezem:

Itt, itt a nagy sziklatal mohos tövében volt az egyik kötözőhely. Egy sereg apró, disztelen léckereszt és feifa elmondja, hogy Weisz, a kis segédorvos, minden tudománya, minden ön feláldozó fáradozása sem tudott mindnyájatokon segíteni... Szegény, derék baitársak! Fia tal, vig, bő beszédű irolí legénykék öreg, harcsabajúszu, kevésszavu alföldi magyarok!

Molnár István... Drága, jó öregem!... Hát itt álmodozol az idő végtelenéig a csalfa délibábról, a gulya kolompját itt hallod-e örök álmodban?... Öreg Molnár István... Emlékezem: Amint a hegy, irdatlan Zugna-Torta alján megállottál okos szemed végigfutott a hegylábától a csucsig, azután odaszóltál nekem:

— Tyű! Aki teremtötte! Há erre a ménkü magas lögyre kell főmászniuk, főhadnagy uram?

— Erre, fiam Molnár!

— No már peig, főhadnagy uram, nem vagyok ám én köcskőbák, hogy a sziklakon ugrájjak. Azután előszedted szép, kumakos pipádod. Szép akkurátosan — ahogy illik — megtömködtek, meg is szurkáltad. Rásértentetted a nadrágod fenekén a masinára... Azután... nekiindultál te is, mint a többi társad, a nehéz és szokatlan utnak. Albaredon át, Foppianoig,

Mert mi ott maradtunk a hadosztályparancsnokságnál. A többiek pedig a Costa-Stendára, a Costa-Violinára, a lövészárkokba. Hogy leválsák az eddigi csapatokat. Dohogtál itt-ott az uton, kedves, öreg Molnár István:

— Há, főhadnagy ur, e már csak nagy igazságtalanság... Nekünk, öreg népfelkelőknek nem jár ki a drótpálya... Amott mög, azokat a tiroli sühödement dróton küdik főfelé... Tessön már mögmondani, miért nem miniket is?

Mit is felelhettem volna neked, erre a kérdésedre, drága öreg? Hiszen magamnak sem tudtam okát adni ennek az érthetetlen intézkedésnek... Nem mintha irigyeltük volna a derek fiatalok jobb dolgukért, de... valahogy fájt a lelünknek a mellőzés... Azután jöttek a harcok...

Hetekig a tiroli lövészek három rohamáról beszélt minden száj. Roveretótól Moriig, Lizanától Marcoig, a Castell Dante vérázott dombjától Seccoig és Villa Lagarináig... Englert tábornok, a dandárparancsnok háromszor rendelte el a rohamot és háromszor fult vérbe a vállalkozás.

... Englert vezérőrnagy... Még ma is megfagy a vér ereimben, ha lidércnyomásos éjszakáimon eszembe jut ez a név... Ez a név, amelyhez annyi borzalom, annyi iszonyat tapad... Pasubio piócája, ahogy katonáink, tisztjeinek elnevezték.

Hiába könyörgött, rimázkodott a tisztikar, hiába magyarázta a hadosztály vezérkésének derék főnöke, hogy nemcsak kilátástalan, az örültséggel egyértelmű: szuronvroham. Mert Englert, ez az agg szenilis, vöröslampaszos, szuronvrohammal akarta az olaszt a Pasubioról elkergetni.

Bőmbölte az olasz ágyuk, tüzes-kénes, haláltosztó vastüggőnyt vontak a két állás közé. A vénember csak hajszolta előre a tollas-sipkájuakat... Aki átvergődött a halál függönyén élve, azt az olasz gépfegyverek golyóinak zápora fogadta... Szuronvroham evv hegy ellen... Pasubio... Pasubio... Ott vérzett el rajtad egyik zászlóalj a másik után... A vén tábornok pedig ott állt Foppianoiban, az országút mentén, a meredek szélén... Nem félt,

Igaz! Nem félt... Köpenyét kigombolta úgy, hogy a szellő vigan lobogtatta a posztót... Meg-megvillant a vörös selyembélés... Szeme előtt távcsővével követte a fiukat... Mi pedig, többiek, ott állottunk és ököibe szorult a kezünk... A vezérkari őrnagy kísérletet tett, hogy végét vesse az oktalan, céltalan mézár-lásnak. Kért, fenyegetődött... Hiába:

— Én vagyok a parancsnok, — dühöngött a tábornok. — Előre...

És elindult az első tiroli lövészezred harmadik zászlóalja is a tüzpokol felé... A harmadik roham... Vonítottak az olasz ágyuk... A tiroliak mentek előre... Visitott a géppuska... Megtizedelve, de mentek előre a fiuk... Biztos fedezékből távcsővel felszerelt puszkák segítségével egyenként szedte le az olasz lövész a rohamozókat lábairól... Egynéhánvan meg maradtak, megfordultak és rohantak vissza az árkokba.

— Gyávák... poltronok... — toporzé-kolt a vezérőrnagy. Azután begombolta a köpenyegét és fel-alá járt egy romhalmaz előtt, ami valamikor ház volt... Sokáig, nagyon sokáig járt így fel és alá, alá és fel Englert tábornok, amikor egy fejszéből vérző, tépett ruhájú százados rohant Aste felől Foppianoiba. Valentin százados, az első lövészezred harmadik zászlóaljának parancsnoka... A lipótrendes százados... Kezében a tiroli lövésztiszték rövid, térdigérő kardja... Amikor a parancsnokot meglátta, megtorpant és odaroggyant eléje. Üdvözlés nélkül, emberfeletti hangon kezdett üvölni:

— Oda a harmadik zászlóalj is... Tábornok ur!... Csak egy, egyetlen egy lövész és én maradtunk meg... Ez az ön műve, tábornok ur! Ezt a hülyeséget tovább el nem nézhetem... Állítsanak haditörvényszék elé... Így ez tovább nem mehet! Állítsanak a hadbírósság elé! Itt a kardom! — A kard nagyot csattant a sziklán, ahogy Valentin százados odavágtatta a tábornok lába elé.

— Ön megörült, százados ur! Ez lázongás! — rikácsolta magánkivül elkékült arccal az öreg tábornok... — Ez nem marad megtorlás nélkül... Valentin századost hadbírósság elé állították...

Másfélmilliót fizet ki kedden Aradváros

A város vezetőségének érdekes rendszere, mellyel megvédte a tisztviselőinek és nyugdíjasainak anyagi érdekeit — egy miniszteri rendelkezéssel szemben. 1932. március 20-án egységesítik Aradon az állami és a városi tisztviselők fizetési rendszerét

Aradváros tisztviselői Karának rendes havi fizetési rendszerét — amint annak idején megírta az *Aradi Közlöny* — alapos kényszer-reform alá vette a belügyminiszterium. Még a karácsonyi ünnepek előtt történt, hogy egy felülnéskeltető rendelet érkezett a belügyminiszteriumból Aradváros vezetőségéhez, amelyben utasították a város vezetőségét, hogy a város tisztviselőkarának rendes havi fizetéseit hasonló időközökben folyósítsa az állami tisztviselők fizetési rendszerével, azaz ezentúl a fizetések ne minden hónap elsején történjenek a városi tisztviselők számára, hanem minden hónap huszadika táján.

A rendelkezés — amint emlékeztetes — nagy és indokolt elkeseredést váltott ki Aradváros tisztviselői karában, mivel annak a lehetőségnek szolgáltatva őket ki, hogy másfél hónapig ne jussanak rendes havi illetményeikhez. Aradváros vezetősége több bizalmas interimár-bizottsági ülés keretében foglalkozott a miniszteri rendelkezésnek végrehajtási mód-

ros már nem elsején, hanem január 10-e táján folyósította a nyugdíj-illetményekkel együtt. Az átmeneti rendszer alapján utabb tíz napi mesterséges késedelem által már február hó folyamán átökökint volna a városi tisztviselők fizetési rendszere az állami tisztviselők fizetési rendszerébe. Erre vonatkozólag az *Aradi Közlöny* munkatársa ma kérdést intézett Radu dr. interimár-bizottsági elnökhöz, aki a következőkben adta meg válaszatát:

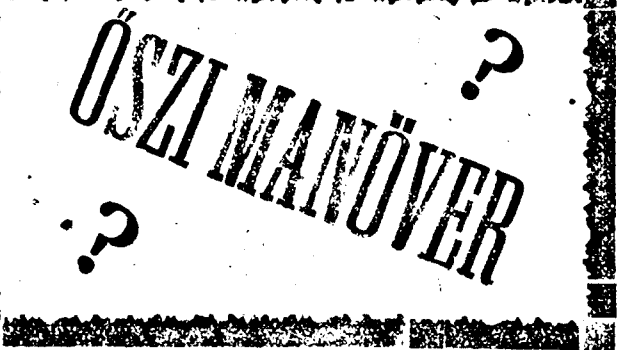
— A tisztviselői kar fizetésének átmenetét még a február hónapban realizáljuk, mert minél kevésbé érezhetővé kívánom tenni a tisztviselők számára az áttérés pénzügyi nehézségeit. A február-havi fizetések folyósítását már a keddi napon megkezdjük és csütörtökre a városi nyugdíjasok illetményeinek folyósításával be is fejezzük. Másfél millió lejt tesz ki Aradváros tisztviselői karának és nyugdíjasainak egyhavi fizetése és ezt az összeget sikerült máris összehoznunk. A miniszterium által kívánt fizetési dátumot a március-havi fizetések és illetmények folyósítása alkalmával fogjuk szabályosan életbe léptetni: március hónapjában már pontosan 20-án folyósítjuk a fizetéseket.

Értesüléseink szerint már a február-havi kifizetéseknél életbe lép a városi interimár-bizottság legutóbbi ülésének határozata a városi kisnyugdíjasokra vonatkozólag. Mindazok a városi nyugdíjasok, akiknek havi illetményei nem haladják meg az ezer lejt, semmiféle levonásban nem részesülnek hanem nyugdíj-illetményeik fejében megkapják a havi 1000 lejt városi nyugdíj-létfimumot.

Tudja Ön már, hogy mi az az

zataival, mert olyan megoldást kívánt teremteni, hogy a tisztviselők minél kevésbé érezzék meg a fizetések eddigi rendszerének elkerülhetetlen zökkenését, amíg az új rendszerre térnek át.

Radu Cornél dr. interimár-bizottsági elnök a tanácskozások eredményeképpen egy praktikus rendszer alkalmazására szánta el magát. A fizetések folyósítását fokozatos módon egy-hét héttel későbbi időre tolta ki. A miniszteri rendelkezés karácsony előtt érkezett, amióttől már felvették december-havi fizetéseiket a tisztviselők. A január havi illetményeket a vá-

Elővezetési parancs egy aradi szeszgyáros ellen

Újabb meglepetések a feketeszesz-ügyben — Több letartóztatás — Ismét hamisított bárcákat fedeztek fel Aradon — Megkeresés az aradi rendőrséghez

Az utóbbi napokban a feketeszesz nyomozása ismét holtpontra jutott. A tanúkihallgatások befejezése után Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró az iratokat vádindítvány céljából az ügyészséghez tette át, úgy hogy a hatalmas bűnyű minden valószínűség szerint a közeljövőben már a törvényszékhez kerül át. Váratlan eseménye volt azonban a látszólagos nyugalomnak, hogy a temesvári - ügyészség házkutatást rendelt el egy bányai szeszgyárban, melynek tulajdonosa Aradon tartózkodott a házkutatás alkalmával. Ennek eredményeként a kiszállott hatósági közegek a gyár több alkalmazottját letartóztatták és a lugosi törvényszékhez kísérték be. Majdnem ezzel egyidejűleg az aradi pénzügyigazgatóságon utabb hamisított szesz bárcát fedeztek fel egy tisztviselő, amelyeket a nagyváradi pénzügyigazgatóság küldött vissza és amelyekről megállapítást nyert, hogy azok egy időközben megszűnt aradi szeszgyároskereskedéstől kerültek ki.

A két esettel kapcsolatban azután érdekes fordulat történt. Az aradi rendőrség megkeresést kapott a lugosi vizsgálóbíróstól, amelyben az Aradon lakó szeszgyáros elővezetését rendeli el, arra való hivatkozással, hogy nem jelent meg a számára kiküldött idézésre. A válasz szerint, az illető nincs Aradon.

Moldovan Sabin dr. aradi delegált vizsgálóbíró az újonnan felfedezett bárcákkal kapcsolatban egy aradi általánosan ismert szeszkereskedőt idézett meg, aki azonban a délutánig nem jelentkezett a vizsgálóbíró előtt. Moldovan Sabin egy óra előtt jegyzőkönyvet vett fel, hogy a megidézett kereskedő nem jelent meg az idézésre és ezért elővezetési parancsot adott ki ellene. A további tanúkihallgatásokat csütörtökre tűzte ki a vizsgálóbíró.

Leszállította a pénzügyminiszter az Andrényi-cégre kivetett bírságot

Negyedmillió lej helyett 9600 lej büntetés — Ezt az összeget sem lehet behajtani

Részletesen beszámoltunk arról a földmívelésügyi miniszteri leiratról, amely utasította az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy az Andrényi pezsgőgyártól egy előzetesen felvett jegyzőkönyv alapján 350 ezer lej bírságot hajtson be, illetve ennek az összegnek biztosítására vezessen be foglalást. A pénzügyigazgatóság közegei ki is szállottak a helyszínre, ahol megállapították, hogy a cég tulajdonosának vagyonát február negyedikén két aradi bank javára elárverezték. Erre vonatkozólag jelentést is tettek a pénzügyigazgatóságnak, az

Kaufmann Kamil, a volt gép-üzemigazgató ügye holnap az interimár-bizottság elé kerül

Vigh Ernő színigazgató tizenegy előadást akar tartani Aradon

Aradváros interimár-bizottsága kedden délután tartja rendes heti ülését, amelyen számos érdekes tárgysorozati pont szerepel. A város vezetősége többhónapos jogi huzavona után tárgyalásra tűzte ki Kaufmann Kamil volt városi gépüzemigazgató ügyét, aki — amint ismeretes az *Aradi Közlöny* olvasói előtt — visszahelyeztetése érdekében tett törvényes lépéseket még a nemzeti-parasztpárti városi tanács idején és a bírói ítélet vissza is helyezte állásába.

Kaufmann Kamil akkoriban tárgyalásokat is kezdeményezett a város vezetőségével, amelyeket a bekövetkezett rezsimváltozás egy időre megszakított. Az új interimár-bizottság a Kaufmann-ügy lebonyolítására dr. Ursu János interimár-bizottsági alelnököt hatalmazta fel, aki alaposan át is vizsgálta a bonyodalmas ügy minden részletét. Ursu dr. referátuma alapján fog tehát döntést hozni a város interimár-bizottsága a hosszadalmasan elhúzódott ügy felett.

Ugyancsak holnap produkál döntést a város vezetősége Vigh Ernő magyar színigazgató kérelme felett is, amelyet Aradváros vezetőségéhez intézett. Vigh azt az időt szeretné kihasználni, amelyet a Janovics-társulat távolléte tesz lehetővé számára, hogy Aradon magyar színelőadásokat rendezzen. A város vezetősége előtt fekvő kérvényében február hó 20-át jelölte meg olyan időpontként, amikor megkezdendé az előadásokat. Tizenegy előadást szánt Vigh Ernő Aradváros magyar publikumának és több újdonság bemutatását igéri, amelyeket még eddig nem mutattak be Aradon. Vigh ajánlatának különös érdekességet kölcsönöz az a tény, hogy kénytelen volt elhagyni az oravicabányai színikerületét, a társulat ellen megnyilatkozott diáktüntetések miatt. Az eseménnyel akkoriban érdemének megfelelőleg foglalkozott az *Aradi Közlöny* és a kultuskormány illetékes vezetői megfelelő elégtételt helyeztek számára kilátásba.

Az anyakönyvvezető előtt, esküvője percében halt meg dr. Benea aradi orvos

Egy rokonszenves aradi

orvos tragédiája — Abban a percben halt meg, amikor megjelent az anyakönyvvezető, hogy összeeskesse menyasszonyával — A házassági anyakönyv helyett a halottak anyakönyvébe került dr. Benea Dionisius neve

Tragikus körülmények között ragadta el a halál ma dr. Benea Dionisie általánosan ismert aradi orvost. Hajnali négy órakor hunyta le örökre szemét dr. Benea, akit hosszas és kínos szenvedések után váltott meg a jótékony halál. Lagerlöf Zelma, a népszerű skandináv írónő tollára való az a szomorú, regényes történet, amely dr. Benea magánéletének drámai színezetet adott...

A szép, szomorú, könnyes regényekben mindig a szerelem tragédiája a legmeghatóbb momentum. Így volt ez Benea dr. életében is, amelynek egész tragikuma egy önfeláldozó asszony szerelmében összpontosult. Egy illatos májusi reggelen ismerkedett meg Benea dr. Caba Rozáliával, aki szerény kis hivatalnoknő volt az aradi Astra-gyárban. Regénybe illő, szinte szerelem fejlődött ki közöttük... Elmult a nyár, eljött az ősz és már mindenütt arról beszéltek, hogy a rokonszenves, ismert orvos feleségül veszi menyasszonyát. Azonban a rózsás álmokba könyörtelen kézzel nyúlt bele a rideg valóság: egy esős szeptemberi estén Benea Dionisie erős gyomorvérzést kapott. Beszállították a Posgay-szanatóriumba, ahol ideiglenesen helyrehozták és azt tanácsolták neki, hogy menjen Kolozsvárra, a klinikára.

Dr. Benea megfogadta orvosai tanácsát és Kolozsvárra utazott, ahol a belgyógyászati klinikán operációt hajtottak végre rajta. Az operáció alkalmával súlyos kórnak jöttek nyomára a tudós orvosprofesszorok. Suttogva ejtették ki a diagnózist: gyomorrák... Ez előtt a borzalmas betegség előtt még ma is, a gyilkos fegyverek, romboló eszközök tökéletesítése korában — tehetetlenül áll az orvostudomány. Megpróbálkozhat Rádiummal... — mondogatták és rábirták, hogy menjen fel Párisba. Benea Dionisie az orvos hitetlen mosolyával, de az élethez ragaszkodó szerelmes fanatizmusával ment fel a francia fővárosba, hogy gyógyulást találjon. Hinni akart a csodában, a Rádium életadó fényének bűvös erejében...

Az orvos sikertelen küzdelme az életért

Dr. Benea Dionisie visszatért Aradra. Párisban azt mondották a professzor urak, hogy jobban van, ha nem is gyógyult meg egészen, de van még reménye az élethez. De Benea dr. tudta, érezte, hogy ha beteg, nyomorultan eltehető még egy ideig, álmait nem válthatja valóra, nem vezetheti oltárhoz azt a leányt, akit szeret, mert hogy kösse össze szívesen-csolt életét a viruló, egészséges teremtéshez? Talán várjanak még — valami csodára?... Ez a csoda azonban nem jött el... Benea dr. ágyának esett, borzalmas kínokat állott ki injekciókkal, mesterséges uton való étellemezzel táplálták.

És a szerelmes, önfeláldozó leánynak itt jutott ki végre a hősnő szerepe. Csodálatos energiával, fáradhatatlan áldozatkészséggel ápolta éjt napot egyváltórasztva Benea Dionisiet. Tudta, hogy nincs melegség, nincs könnyűség, szerelmük rózsája a halál hideg lehelletétől hervad el s éppen ezért örökdött a beteg utolsó órái felett. Hűségesen kitartott a szenvedések, emberfeletti kínok lázárjái közepette, mert érezte, hogy neki ott van a helye...

Ma hajnalban még nem is pitymallott, amikor Benea Dionisie dr. ajtaján fagyos csontkézzel bekopogott a Halál... Az orvos felült ágyában és borzalmas roham rázta lesóványodott, megkínzott testét. A hűséges menyasz-

szony ott állott az ágy mellett, soha ki nem alvó örökdéstől égő, kétségbeesett tekintettel nézte a szerencsétlen férfi szenvedését. Tudta, hogy nem segíthet, sem ő, sem más, a percek meg vannak számlálva, itt a vég... Orvosok árnyéka imbolygott a betegszobában: dr. Moga Cornélia, dr. Plesa János és dr. Cosma Demeter jelentek meg, hogy enyhítsék a beteg fájdalmait. Dr. Benea felnyitotta szemét és első tekintete — utolsó szava a szeretett asszonynak szólt:

— Anyakönyvvezetőt!...

Nemsokára megjelent dr. Radu Cornél interimár-elnök is, most már csak Vátiannu Aurél

Bombamerényylet

a Páris—nizzai gyorsvonat ellen

A biatorbágyi merénylethez hasonlóan robbantották fel a ki'encvenkilométeres sebességgel robogó vonatot — Hogyan történt a merénylet? — Pánik a gyorsvonaton — Huszezer frank a nyomravezetőnek

Párisból jelentik: Futótűzként terjedt el egész Európában az a hír, hogy ismeretlen merénylők levegőbe röpítették a páris—nizzai gyorsvonatot. Az első tudósítások, amelyek ideérkeztek, több halotról és igen sok sebesültől tudtak, később azonban ezeket a fantasztikus híreket megcáfolták. Tény azonban az, hogy abban az esetben, ha az előkészített bombamerényylet nem hiúsul meg, *ugy talán még a biatorbágyi katasztrófánál is borzalmasabb szerencsétlenség következett volna be. A merényletről egyébként a délutáni órákban a következőket jelentik:*

A páris—nizzai expressz ellen elkövetett merényletet La Pomme állomás, Marseille közelében készítették elő. Amikor a 90 kilométeres sebességgel haladó gyorsvonat erre a helyre érkezett, bomba robbant a szerelvény kerekei alatt és az expressz kisiklott. *A kisiklás követő pillanatokban megrázó jelenetek játszódtak le. A expresszen ülő utasok jajveszékelve ugráltak le az épségben maradt vasúti kocsikról. A pánikot különösen az növelte, hogy eleinte senki sem tudta mi történt, mert az expressz több kocsija hatalmas robajjal kisiklott és felborult. Az egyik kocsis leszakadt a szerelvényről és lezuhant a 15 méter magas*

anyakönyvvezetőnek kellett versenyt futnia a halállal. Örökkévalóságbavesző, rettenetes percek voltak azok amelyek- élshantak a haladó, úgy mellett idegroncóló várakozásban... Az ingaóra mutatója ott a szekrény felett lassan felkuszott a tizenkettősre és kongva, ridegen ütötte el a négyvet... Ebben a pillanatban megszólalt az előszoba csengője: megjött az anyakönyvvezető!...

Brádra szállítják a holttestet

Dr. Benea ekkor hátrahanvatlott párnáira. A halál megakadályozta utolsó akaratának teljesítésében... A házassági anyakönyv helyett előkerült az elköltözötték regisztere... *Dr. Benea Dionisius, élt 44 évét. Meghalt: 1932. február 15-én hajnali 4 órakor.* Ezek alatt az egyszerű, rideg adatok alatt senki sem sejtí a megrendítő, könnyes tragédiát...

Benea temetése holnap, kedden délután 3 órakor lesz az ACSEV-palotából, ahonnan az ötórai vonattal Brádra szállítják, ahol örök nyugalomra helyezik. Arad orvostársadalma és egész közönsége őszinte részvétellel értesült a szimpatikus Benea dr. elhunytáról és ez a spontán megnyilvánuló részvét nagy részben az önfeláldozó menyasszonynak szól.

Cs P.

Az Aradi Közlöny
asztaei előjegyzési

Naptára

olcsón kapható

kiadóhivatalunkban

Bul. Reg. Ferdinand 4. és főtépi kiadóhivatalunkban a Minorita templommal szemben.

Viszontelőknek
árengedmény.

töltésről, míg másik négy kocsis súlyosan meg rongálódtott. Ezekben a vagonokban átlag csak kevés utas tartózkodott és ennek köszönhető, hogy *mindössze 13 sebesülés történt.*

A katasztrófáról pár perccel annak bekövetkezte után, értesítették a párisi vasutársaság igazgatóságát, egyben pedig a hatóságokat úgy, hogy fél óra leforgása alatt már bizottság szállott ki a helyszínre. A vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy minden valószínűség szerint *a merényletet ugyanaz a két olasz anarchista követte el, akik az Aubagen város közelében történt vasúti merényletet is előkészítették.* Különösnek tűnik fel a vizsgálóbizottság előtt az a körülmény, hogy a gyorsvonat vezetőjét két héttel ezelőtt *álarcos bánták a nyílt pályán kifosztották.* A bizottság többek között kihallgatott egy szemtanút, aki elhárta, hogy a robbanás pillanatában egy autó haladt nagy sebességgel Marseille irányába. Egy másik tanu, a vasúti pályőr elmondotta, hogy egy perccel a robbanás előtt egy férfit látott a sinekről leszaladni.

Az esti órákban érkezett jelentések szerint a vizsgálat során megállapították, hogy a mostani merénylet és a *jüterbogi, valamint a biatorbágyi merénylet között nagy hasonlóság van. A merénylők ugyanis mindhárom esetben hasonló robbanószert használtak és csaknem ugyanazon módon készítették elő mindhárom vasúti katasztrófiát is.* A párisi esti lapok nagy cikkeiben foglalkoznak a merénylettel és megállapítják, hogy *Matuska* annak idején kijelentette, hogy az amsterdami, milánói gyorsvonatok ellen, ezenkívül pedig Ventimiglia közelében tervezett még merényleteket. Nem érdektelen az expressz mozdonyvezetőjének vallomását is megemlíteni, aki elmondta, hogy kékes futó fényt vett észre, a sineken és ekkor teljes erővel lefékezett. Közben hatalmas detonáció következett be, amely az egész vidéket megrázódította. Ebből a vallomásból arra következtettek, hogy a merénylők föltétlenül a közelben lehettek és *közvetlenül az expressz megérkezése előtt gyújtották meg a gyújtósínort,* a bomba azonban pár pillanattal később robbant, mintahogy számították és ennek köszönhető, hogy komolyabb katasztrófia nem történt. A vasutársaság 20 ezer frankot bocsájtott a rendőrség részére, azzal a megbízással, hogy a pénzt a merénylők kézrekerítői között osszák ki. A vizsgálat erőteljesen folyik.

Steinherz kényszerített, hogy meggyilkoljam, mondotta a mai tárgyaláson a kalapácsos gyilkos

— A főtárgyalás izgalmas első napja — A gyilkos szörnyü vallomása — Steinherz özvegyének megrázó kijelentése — Súlyos terhelő vallomások a gyilkos ellen — Az apa védi fiát

Rablógyilkossággal vádolja az ügyész Fischl Frigyest

Kecskemétről jelentik: A törvényszék ma megkezdte a Fischl-féle kalapácsos gyilkosság ügyének főtárgyalását. A közönség valósággal megostromolta a törvényszéki épületét. Ezernyi tömeg próbált bejutni a terembe, azonban a közönség nagy része ki-vül rekedt, mivel a tárgyalást a nagy esküdt-széki teremben tartották ugyan, azonban ide is csak 200 ember fér be. Rendőri készség vonult ki a rendet fenntartani. A zsúrolásig megtelt teremben kilenc órakor nyitotta meg a törvényszék elnöke a tárgyalást és amikor a vádlottat szuronyos fegyőrök a vádlottak pad-jára kísérik, felmorajlik a tömeg. A tárgyalás előtt a szavazóbíró felolvassa a vádiratot, amely eltérően Fischl Frigyest kivánságától és védekezését célzó minden munkájától, nem a 82. paragrafus alapján emel vádat, mivel az ügyesség nem tette magáévá Fischl védekezését, mintha a vádlott egyenesen Steinherz Rudolf, az áldozat felhívására követte volna el a gyilkosságot. Ellenkezőleg, a vádirat úgy állítja be mintha a vádlott tudta volna, melyik vonatral utazik az áldozat, akít meglesett, megölt és kifosztott.

A vádirat ismertetése után, az elnök a vádlottat szólítja a bírói emelvény elé. A kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, Fischl kijelenti, hogy igen, de nem szándékos emberölés bűntetteben, mert Steinherz valósággal ráerőszakolta a gyilkosságot.

En vagyok az áldozat — mondja a gyilkos

— A tulajdonképpen áldozat én vagyok, — mondotta a vádlott, — majd rátért az ügy részletes ismertetésére:

Gyermekkorá óta ismerte Steinherzet, aki tavaly márcusban felkereste és munkaalkalmat kínált.

Elmondja, hogy tárgyalni kezdett a kereskedővel, aki ekkor azt mondotta neki, hogy Pestre kell utaznia és valami nagy dolgot kell, hogy elintézzon. Ő azt hitte, hogy politikai ügyről van szó és elvállalta a megbízást. Mikor azután Pestre utaztak, az áldozat egy aranyórát adott át a vádlottnak, részletes utasítással, hogy hol kell az órát leadnia és milyen körülmények között tegye meg ezt. Együtt utaztak vissza Budapestről, s utközben Steinherz azt mondotta, hogy egyelőre nem lehetett elintézni a dolgot, majd másnap ismét találkozni az állomáson és felutazni Pestre. Tényleg így is történt, másnap megint találkoztak az állomáson, ahol az áldozat érzékeny en elbucszott feleségétől. Pesten egy éjszakát töltöttek el és másnap ismét vissza utaztak. Ceglédhercelnél egészen váratlanul, meglepetésszerűen így szólott Steinherz a vádlotthoz:

— Agyon kell, hogy üssél...

A vádlott úgy adja elő a dolgot, hogy ekkor ő reszkenni kezdett, rettenetesen megijedt, de Steinherz kérlelni kezdte, mondván, hogy majd megtudja, miért kellett neki meghalnia. Végre felkapta a kalapácsot, amelyet Steinherz tett eléje és fejbévágta áldozatát, erre lecsapta a kalapácsot, de a kereskedő intett neki, mire ismét felkapta a véres szerszámot és vagy tízszer fejbéverte a már eszméletlen embert. Kezét és a kalapácsot megtörölte a kereskedő által készített papírosba, a kalapácsot becsomagolta a papírba és miután leszállt, egy szemétkosárba dobta. Tiltakozik az ellen, mintha természetellenes viszonyban állott volna az áldozattal.

Özv. Steinherz Rudolfiné tette meg ezután vallomását és minden erejéből visszautasítja azt a „szörnyü mesét, mintha férje biztatta volna ezt a bitangot, aki ezzel a rémes mesével védekezik, a gyilkosságra”. Amikor ezeket mondja, az asszony szurós tekintettel méri végig a vádlottat. Elmondja még, hogy férje jókedélyü ember volt, akinek különben nem volt semmi szüksége arra, hogy biztosítási csalást kövessen el,

A tanu polemizál az ügyvéddel, majd visszautasítja azt a kérdést, hogy kommunista volt-e a férje. Kér embert vádol a gyilkosság elkövetésével, mivel szerinte Fischlnek büntársa is volt. A tanut megeskették vallomására.

Adám József kalauz elmondja, hogyan találta meg a félholt áldozatot és kijelenti, hogy nem ő állította először, mintha Steinherz utitársa magas, szőke ember lett volna.

— Ezt az áldozat állította — ismétli meg emelt hangon a tanu.

Ezután még néhány kisebbjelentőségü tau-vallomás hangzott el.

Steinherz utolsó vallomása

A kalapácsos gyilkosság délutáni tárgyalásán egy megtelt tárgyalóterem, hogy az ajtókat sem tudták bezárni. Az első tanu Lux Sándor dr. orvos volt, aki a merénylet délutánján a ceglédi kórházban megvizsgálta Steinherzet. A súlyos állapotban talált Steinherz azt kérdezte tőle, hogy felegyógyul-e?

Elnök: Kérdezte ön Steinherztől, hogy miképp történéhetett a merénylet és ki követte el?

Tanú: — Igen, Steinherz azt válaszolta, hogy az volt, aki vele együtt utazott. — Önként adtam oda neki minden pénzemet, — mondotta Steinherz, — csakhogy ne bántsou. Mondta még azt is, hogy ha ereje lett volna, akkor meghuzta volna a vészféket.

Elnök a vádlotthoz: — Hallotta, mit mondott Steinherz a tanunak?

Fischl: — Nem mondott igazat, mert úgy történt, ahogy én mondtam. Nem ütöttem volna agyon, ha ő nem bízott volna.

Patolai Dávid orvos egyezően vall Lux dr.-ral, majd izgatott moraj zug végig a termen, amikor a vádlott apját, Fischl Dávidot szólítják a terembe.

— Nincs haragban a fiával, akar-e vallani? — kérdezi egymásután az elnök az öreg Fisohlól, aki kijelenti, hogy nem haragszik és szívesen vall.

— Ismerte-e Steinherzet, járt-e valamikor magánál? — kérdezi újból az elnök.

Tanú: — Nagyon ritkán beszéltem Steinherzzel, legutóbb két évvel ezelőtt. Talán tíz nappal az esemény előtt azonban Steinherz eljött hozzám és nagyon meglepett, hogy különféle dolgokról érdeklődött. A temetése

után, aztán kiderült, hogy a fiam volt a tettes; már ekkor mondtam, hogy itt baj lesz, mert ez a dolog az ő kivánságára történt. Mert az erős Steinherz könnyen elbánhatott volna az én gyenge fiammal. Hogy lehet, hogy nem dulakodott vele, csak hagyta magát ütni...

Az elnök azonban nem engedte tovább folytatni, hanem félbeszakítva, a következőket kérde:

— Hát honnan tudja maga, hogy nem védekezett?

— Az újságból olvastam — mondja az öreg Fischl aki még elmondja, hogy fia sokszor megtette azt, hogy kukoricát és árpát evett nyersen.

Varga János dr. aziránt érdeklődik a tanunál, hogy nem észlelt-e fiánál homoszexuális hajlamot?

Fischl Dávid: — Egyszer sem vettem észr.

— Nem volt ön és a fia között régebben egy kalapácsos veszekedés?

Egy eldobott kalapács ...

A tanu elmondja, hogy egyszer a fiát rendre akarta tanítani és hirtelen egy keze ügyében eső kalapácsot vágott hozzá, amelynek a nyele a fiut az arcán megsebesítette.

Kihallgatja a bíróság még Nagy György dr. törvényszéki orvosszakértőt, aki kifejté, hogy Fischl teljesen beszámítható, de ezzel szemben bizonyos, hogy indulatokra hajlamos. A mai tárgyalás ezzel véget is ért. Este 9 órakor a bíróság a tárgyalás folytatását holnap reggelre halasztotta.

Zavargások Spanyolországban

Foglyul ejtettek egy polgármestert — Uccal harcok — Tiltakozó sztrájk Spanyolország több városában

Közelharc a hatóságok és a munkásság között

Madridból jelentik: Spanyolország több városában, így különösen Sevillában tiltakozó sztrájkot és rendezavargásokat terveztek a mai napra a politikai foglyok deportálása miatt. Barcelónában több bomba is robbant és itt a rendőrség 60 tüntetőt tartóztatott le.

A mai napra tervezett tüntetések — mint azt később jelentik — nem sikerültek. Amikor a tüntetők látták, hogy tervbe vett sztrájkjuk megghiúsult röpcédulákkal és egyéb rendezaváró dolgokkal próbálkoztak, azonban a rendőrség mindenütt nyomukban volt és minden ilyenirányu kísérletet még idejében megakadályozott. Megemlítésre méltó eset egyedül Tarrasában történt, ahol mintegy 100 *fellegyverzett munkás foglyul ejtette a város polgármesterét*, a városházát elfoglalták és annak ormúra vörös lobogót tüztek ki. A munkások és a hatósá-

gok között valóságos közelharc fejlődött ki, végül azután egy század katonaság leszerelte a garázda munkásokat és valamennyiüket letartóztatásba helyezték.

A barcelónai rendőrfőnök hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben megállapítja, hogy a rendezavargásokat az ország területén agent provokátorok készítették elő, akik között igen sok az anarchista és a gályarab.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: VARÁZSHEGEDÜ. (Utoljára). A felejtetetlen főszereplők: Magda Sonja, Hans Felér és Jar. Koclan hegedűművész.

SELECT MOZGÓ: A MANDARIN LEÁNYA. (Utoljára). A londoni rendőrség legemlékezetesebb háború előtti bűnügye. Anna May Wong, Sessue Hayakawa és Warner Oland a főszerepekben.

H I R E K

Banditák raboltak el egy amerikai sportembert

Lake Placidből jelentik: A téli olimpiász történetét igazi amerikai esemény gazdagította, banditákkal, elrablott versenyzővel, mintha csak egy kalandor-történet szűzséjéről volna szó. A történet hőse *Blankden* amerikai versenyző, akit a banditák tegnapelőtt rejtélyes körülmények között elraboltak.

Tegnap a banditák levelet intéztek a versenyző hozzátartozóihoz, amelyben megírták, hogy egy bizonyon helyen 10.000 dollárt tegyen le a család, mert egyébként nem látja többé viszont Blankdent.

Blankden elrablásának híre természetesen azonnal elterjedt és sportbarátai és hívei összeállottak és elhatározták, hogy kiváltják fogságából a kiváló versenyzőt. Össze is gyűjtötték a 10.000 dollárt, majd közölték a banditákkal, hogy a pénzeszeget hajlandók a rendelkezésükre bocsátani. Blankdent ilyen körülmények között tehát kimentették a banditák karmai közül, azonban a versenyző mégis elvesztett a téli olimpiász számára, mert mire visszaérkezhetik Lake Placidba, addigra a versenyek már alighanem véget érnek.

IDŐPROGNÓZIS. Megelőző északnyugati szelek, enyhülés és főleg az északi részekén havazások várhatók.

Másfélmillió lejt kapott a pénzügyigazgatóság a januári fizetésekre. Az aradi pénzügyigazgatóság — mint az Aradi Közlöny megírta — táviratilag kért felhatalmazást hárommillió lejtnek visszatartására, hogy a hátralékos januári fizetéseket abból folyósítsa a főpénztár. A kérelemre ma érkezett felhatalmazás egy és félmillió lejtnek visszatartására, ebből az összegből csupán a csendőrség, rendőrség és tanítók hátralékos fizetését folyósították, az igazságügyi tisztviselők januári fizetésének egy részével tehát továbbra is hátralékba marad a pénzügyigazgatóság.

A nemzeti-parasztpárt értekezlete. Bucarestből jelentik: A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa holnap délelőtt a fővárosban értekezletet tart.

Ujabb hóviharak Bukovinában. Bucarestből jelentik: Bukovinai és besszarábiai jelentések újabb hóviharakról számolnak be. Az erős havazások következtében a vasúti forgalmat mindkét tartományban csak nagy nehézségekkel tudják lebonyolítani.

A görög keleti zsinati választások Aradon és a megyében. Megyeszerte vasárnap folyt le a görög keleti orthodox zsinati tanácsok tagjainak megválasztása. Aradon a legtöbb szavazatot Moldovan József nyugalmazott tanfelügyelő és Iancu Cornel dr. kapta és így Aradról ők kerültek be a zsinati tanácsba. A megyei eredmények iránt érdeklődtünk a püspökségen, ahonnan azt a választ nyertük, hogy ezek az eredmények még nem futottak be és így azt, hogy a megyéből kik kerülnek be a zsinati tanácsba, pontosan csak néhány napon belül lehet megtudni. Egyébként a megyében több olyan kerület van, amelynek parochiája jelenleg üresedésben van és ennek következtében ezekben a kerületekben a zsinati választásokat csak a jövő vasárnapon fogják megtartani.

Ha köhög, rekedt és hurutos, mellfájásban szenved,
egyedüli segítség a PANTUSSIN-SZYRUP.
Földes gyógyszerár, Arad.

Az aradi botanikus-kert ügye. Teljes részletességgel ismertette az Aradi Közlöny azt az érdekes tervet, amelyet a város vezetősége előtt vetettek fel Arad tudományos köréi részéről egy aradi botanikus-kert létesítésére. A város interimár-bizottsága egy delegációt küldött ki az ügyben, amelyet azzal bízott meg, hogy megfelelő területet válasszanak ki, Aradnak lehetőleg a belterületén létesítendő botanikus-kert céljaira. A küldött bizottság az interimár-bizottság keddi ülésén tesz jelentést szemléjének eredményéről.

Javul dr. Weisz Pál állapota. Vasárnapi számunkban megemlékeztünk dr. Weisz Pál súlyos balesetéről. Weisz Pál dr. ugyanis péntek este, a volt Petőfi-uccában, a fagyos aszfalton megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy lábát törte. Beszállították a Thérápia-szánatóriumba, ahol kezelés alá vették. Az első megállapítás az volt, hogy a törés súlyos természetű. Ma érdeklődtünk Weisz Pál dr. állapotáról kezelőorvosánál, dr. Roth Marcell egyetemi magántanárnál, aki kijelentette, hogy a beteg állapota örvendően javult, úgy, hogy már a közeljövőben elhagyhatja a betegágyat. Weisz doktort betegsége alatt dr. Kilyényi és dr. Salamon helyettesíti.

Dr. Wild Endre előadása. Dr. Wild Endre ma este 7 órai kezdettel folytatta nagykonceptiójú előadás-sorozatát, a Minorita Kulturházban. Az életbölcselet mély titkai tárultak fel a nagyszámú hallgatóság előtt. Dr. Wild Endre előadása során a növény- és állatvilág közötti biológiai határvonalat igyekezett megvilágítani, majd áttért az állat és ember érzéki világának hasonló megnyilvánulásaira. Dr. Wild Endre érdekes fejtegetéseit nagy tetszéssel fogadta a megjelent előkelő és nagyszámú közönség.

Nem kell reklám!
mert az aradi vevőkör meggyőződött arról, hogy
fehérneműeket
legolcsóbbat és legjobbat csak
Ruttkay & Botye
vászonáru üzletében vásárolhat.

Forradalom Costariában. Londonból jelentik: Costariában forradalom tört ki. A fővárosban általános zűrzavar keletkezett, mindenféle lövöldözések tartják izgalomban a lakosságot. A zendülők a délután folyamán elrabolták az elnököt és a külügyminisztert. A kormány tagjai a forradalom kitörése után a katonai laktanyába menekültek. A forradalomról részletek még hiányoznak.

Ujabb körrendelet az adókvótásra. Az aradi pénzügyigazgatóságra ma minisztériumi körrendelet érkezett, amely utasításokat tartalmaz az 1932-es adókvótésekre vonatkozólag. A rendeletről kitűnik, hogy ebben az évben az alapadót a törvényben előírt kvótával fogják számítani, anélkül, hogy hozzászámítanak az 1931-ben alkalmazott 10 százalékos szaporulatot. A globális adónál viszont 40.000 lejtig a kvótát 10, míg 40.000 lejen felül 20 százalékkal emelik. Ez az emelés az 1929-es törvény alapján történik.

Halálozás. Szántay Lajosné, született Marjai Zsófia, életének 27-ik évében elhunyt. Temetése 17-én, délután 3 órakor lesz az alsótemető halottasházából.

Izgalmas hajsz a aradi állomás előtt. Izgalmas üldözési jelenet színhelye volt ma az aradi állomásépület előtti tér. Egy fiatal nő kiáltozásaira lettek figyelmesek az állomáson tartózkodók, aki egy 14 év körüli fiút üldözött. A fiút sikerült is az állomási rendőrség egyik tagjának segítségével elfogni és ekkor kiderült, hogy a kiskoru fiatalember egy, a CFR lakatosműhelyében dolgozó munkás gyermeke, aki megszökött otthonról. A fiú ötszáz lejt vitt el szüleitől, azzal, hogy Bokszege utazik s nővére csakugyan rátalált az állomási épület előtt, ahol sikerült visszahozni a fiút. A kiskoru ifju ekkor bevallotta, hogy nem is volt szándékában Bokszege meenni, ellenben a szüleitől eltalajdonított 500 lejt suhancársával elköltötte. A fiút hazavitték szüleihez, akiknek ígéretet tett arra nézve, hogy megjavul.

Sikkasztás miatt letartóztatták Budapesten az Országos Raktárházak Rt. igazgatóját. Budapestről jelentik: Vasárnap reggel a rendőrség letartóztatta Karczag Emilt, az Országos Raktárházak Rt. igazgatóját. A nagyszabású vállalat igazgatósága azért tette meg a bűnvádi feljelentést, mert bebizonyult, hogy Karczag igazgató kezén 50.000 pengő hivatalos pénz tünt el. Az igazgató bevallotta, hogy az összeget öt éven keresztül tulajdonította el, de senki sem tudja, hogy a nő, családostól, idős hivatalnok mire fordította a sikkasztott pénzt.

Az AKE leigazolt tenniszjátékosait felhívja, hogy az 50 %-os vasuti igazolványhoz szükséges fényképet és 110 lejt f. hó 18-ig adják be.

Véglegesítették állásában az első adókerület főnökét

Suciu János adófőnök kinevezése

A pénzügyminiszter leirata érkezett ma az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely Suciu Jánost, az első kerületi adóhivatal főnökét, véglegesítette állásában. A pénzügyi törvények szerint ugyanis az adóhivatalok főnökeit próbaidőre nevezi ki a miniszter, amely idő alatt bizonyítást kell tennie az adóhivatal vezetőjének, hogy fontos beosztásában összhangba tudja hozni az állam és a nagyközönség érdekeit. Csupán a próbaidő elteltével nevezi ki végleg az adóhivatal főnökét a miniszter. Suciu János, mint az első kerületi adóhivatal főnöke, két évig volt az adóhivatal élén, ideiglenes beosztásában és ez idő alatt nemcsak feltett hatóságának érdemelt ki elismerését, hanem a rendkívül súlyos időkben a közönséggel szemben tanúsított előzékeny és megértő magatartásával elérte azt, hogy a hivatalban megforduló adózók bizalommal fordultak hozzá, mert biztosak voltak abban, hogy ügyüket mindenkor a lehetőséghez képest, kedvezően intézi el. Suciu János kinevezése osztatlan megelégedést keltett egy a közönség, mint hivatalnoktársai körében is.

Fizetéképtelen egyik legnagyobb milanoi bankház. Milánóból jelentik: A Rosenberg-Colorni milanoi bankház, amelyet a keszthelyi születésű Rosenberg alapított, harmincmillió lírával fizetésképtelenséget jelentett. Az Ignazio Rosenberg-Colorni bankház magyar származású alapítója kolosszális pályát futott be a keszthelyi egyszerű fűszerkereskedéstől a milanoi fényes bankpályáig, hol Európa egyik legnagyobb fezőrje lett. Afrikában 100.000 hold földet vásárolt, Münchenben 92 házat vett és több olasz autógyárban szerzett érdekeltséget, Petrosényi szánbányáját csak a közelmultban likvidálta, de Párisban 12 bérpalotát vett. A Rosenberg-Colorni bankház passzívái harmincmillió lírát, aktívái pedig papíron csupán 7 millió lírát reprezentálnak. Rosenberg nem érte meg művének katasztrófáját: a szédületesen vakmerő spekuláns, aki öngyilkosságot követett el biztosítása által is két és félmillió lírát szerzett családjának, mivel a hatalmas összeget a biztosítótársaságok kifizették.

Meggyilkolt nő egy bécsi pályaudvaron. Bécsből jelentik: A bécsi Ferenc József pályaudvaron egy gazdátlan bőröndben két levágott női lábat találtak. Később az amstetteni személyvonaton egy másik bőröndben megtalálták a meggyilkolt és feldarabolt nő törzsét is, azonban a fejet, eddig még nem találták meg. Azt gyanítják, hogy az áldozat egy elütött 18 esztendő leány. A nyomozás folyik. Megállapítást nyert, hogy a feldarabolt nőt Huberl Annának hívják és csehszlovák születésű. A borzalmas módon meggyilkolt asszony az elmúlt csütörtökön egy állítólagos Leitner Ferenc nevű férfival nagyobb takarékbetétet vett fel, majd pedig Bécsből Magyarországra utaztak. Az állítólagos Leitner táviratmunkásnak adta ki magát a nő előtt.

Műsoros estély Borosjenőn. A borosjenői járási főszolgabíróság az előjárósággal karöltve kitűnően sikerült műsoros táncestélyt rendezett a munkanélküliek javára, szombaton este a Hotel Central összes termeiben. A műsor keretében bemutatkozott a helyi dalárda Popescu Adrian vezetése mellett, valamint az ineni intellektuelek zenekara és mindkét egyesület szereplő tagjai feledhetetlen sikert arattak. A bálon megjelent urhölgyek névsora a következő: Dr. Sebestyén Józsefné, dr. Kollin Jakabné, Nejo Gheorghé, Dragos Traianné, Kócsy Lászlóné, Hegyerán Traianné, Burián Istvánné, Pataki Lajosné, Takács Pálné, Funk Miksámé, Rossi Nándorné, Rossi Jánosné, Holicska Dezsőné, Kis Pálné, stb. Urleányok: Scherer Many, Jakab nővérek, Takács Baba, Tóth Jucika, Jurka Anita (Mocrea), Malczanek Margit, Cizmanu Vera, Diószegi Piroksa, Polónyi Irénke (Kisjenő), Augustin Silvia, stb. Az erkölcsileg és anyagilag jól sikerült bál megrendezéséért Nagy Pál községi főjegyzőt, Nita György járási titkárt, Popescu György gör. kel. lelkeszt és Medgyesi Józsefet, mint a munkanélküliek megbízottját illeti minden elismerés.

Hamisított paprikával

Árasztották el az aradi piacot

A törvényszék elítélte, akik hamisított paprikát hoztak forgalomba

Az utóbbi időben feltűnő sok panasz hangzott el a közönség részéről, hogy a piacon forgalomba hozott edes paprika valamilyen ismeretlen anyaggal van hamisítva. A panaszok alapján *Lust Ferenc dr.* hatósági orvos *meglepésszerű razzitát tartott a piacon* és több árustól nagyobb mennyiségű paprikát kobozott el, amelyet azután vegyvizsgálatra az aradi vegyvizsgáló-állomáshoz küldöttek be. A vizsgálat megállapította, hogy a paprika néven forgalomba hozott áru nem más, mint *közönséges liszt*, amelyet emberi szervezetre *ártalmatlan anilin-iesztékkel festettek meg pirosra*. Paprikából azonban semmit sem lehetett az elkobzott „paprikában” felfedezni. Ezen az alapon az egészségügyi hatóságok *bűnvádi feljelentést tettek* az aradi törvényszéken a piaci árusok ellen és a tömegperben, ma tartotta meg az aradi törvényszék a főtárgyalást. A megidézettek kizárólag piaci árusok voltak és a törvényszék kivétel nélkül valamennyit elítélte egészségügyi kihágás miatt. Így *Erdev Lajos*-né 200 lejre, *Makarovits Adolfot* 200 lejre, *Vogel Mihályt* 200 lejre, *Borbély Sándort* ugyancsak 200 lejre büntette meg a törvényszék. A megbírságot piaci árusok kivétel nélkül azt vallották, hogy az árut egy aradi fűszernagykereskedő cégtől vásárolták. *A céget a törvényszék 5000 lejre büntette meg.* Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben.

Ugyancsak megbüntette a bíróság *Drig Simonét* is, aki ecetsavat hozott forgalomba, míg *Schwartz Zsigmond* soborsini pékmesterre, mert *műhelye piszkos volt*, 400 lej bírságot róttak ki.

— Rövidesen üzembe helyezik a városi orvosi laboratóriumot. Az aradvárosi szerológiai laboratórium berendezésének munkálatai serény tempóban folynak, *Nica dr.*, a ki-nevezett aradi szerológus-főorvos irányítása mellett. *Értesüléseink* szerint, a szerológiai laboratórium, amely mégis csak együtt fog működni a *Meszlényi-féle laboratóriummal*, a közeljövőben megkezdí működését.

— Egy kisgyermek tűzhalála. Az aradi ügyészséghez ma jelentés érkezett a silindiai csendőrségtől, hogy a községben *Popa Tódor* két és fél éves gyermek otthon játszás közben közel került a tűzhöz, amelynek lángjától ruhája tüzet fogott és mire szülei észrevették, már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy borzalmas kínok között kiszenedett. Az ügyészség utasítására a csendőrség bevezette a nyomozást, annak megállapítására, hogy a kisgyermek tűzhaláláért kit terhel a felelősség.

Azt beszélik

hogya eltűnt, vagy távollévő hozzátartozójáról vagy jövőjéről biztosat akar tudni, akkor okvetlen keresse fel **Uimiklakán 5-ik ucca 8. sz. alatt**

Körösladányi

szuggesztórt, aki egy jó médiummal mindenkinek rendelkezésére áll 3-8 óráig mindennap.

— Elhalasztották a Kárpáti-Bernát-ügy főtárgyalását. Emlékeztetés az a per, amelyet *Kárpáti János* aradi gyógyszerész indított *Bernát* gyógyszerész ellen, aki „Benzoe krém” elnevezés alatt hozott arckrémot forgalomba. A járásbíró marasztaló ítéletet hozott és elítélte *Bernát* gyógyszerészt, aki az elsőfoku bíróság ítélete ellen felebbezést jelentett be az aradi törvényszékhez. A felebbezés ügyében mára tüzte ki a főtárgyalást a törvényszék *Herb dr.*-Seracu-tanácsa. Tekintettel azonban, hogy az ügyben a bizonyítást kérték a felek, a törvényszék március 21-re halasztotta a tárgyalást.

Artin hashajtó enyhén de biztosan hat.

— Wizo. Ma délután hat órakor *Kardos Jenő* előadása: „Egy kis próféta”.

— A „Borszem Jankó” friss száma kifogyhatatlan, pompás humorával s remek aktualitásokkal vidítja fel az olvasót. „Mindről mindenkinek” című rovatában felsorakoztatja a legérdekesebb újdonságokat, amelyekben mindenki megtalálja a maga csemegéjét. Számos anekdota, tréfa és rajz gazdagítja *Molnár Jenő* népszerű lapját, a „Borszem Jankó”-t. Kérjen ingyen mutatványszámot, Budapest, Mozsár-ucca 9. Egyes szám 15 lej.

CORSO MOZGO.

Ma országos premier!

Merénylet az Orient express ellen.

A legnagyobb sikerű németül beszélő bűnügyi film.

Ufa produkció.

Charlotte Susa, Fee Malten, Heinz Könecke.

Medveadászat a Kárpátokban, Spies udvari vadász-mester vezetésével.

Eredeti felvételű németül és románul beszélő Ufa-kulturfilm.

Monopol: Matadorfilm Brasov.

— Előadás a Credo-egyesületben. Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta az aradi Credo Katolikus Férfi-egyesület rendes havi közgyűlését. A közgyűlést *dr. Lakatos Ottó* egyházi elnök nyitotta meg, majd *Mikoss Aladár* nyugalmazott őrnagy, az egyesület rendes tagja tartott értékes és mély gondolatokban gazdag előadást. Az előadó gondosan felépített és kidolgozott beszédében kifejtette, hogy a mai nyomoruságos helyzet, az általános válság oka a bűn, amely ellen nem tudnak, vagy nem akarnak védekezni az emberek. Az emberiség a világháború alatt annyit vétett a szeretet szentsége ellen, hogy ez a mai inséges helyzet csak a bűn méltó büntetése. *Mikoss* őrnagy előadása őszinte tetszést és mélyeséges hatást váltott ki a megjelent nagyszámú közönség körében és úgy az előadót, mint *dr. Lakatos Ottót*, aki néhány szóban méltatta az előadót, hálás innepelésben részesítették. *Dr. Lakatos Ottó* hétfőn este 7 órai kezdettel folytatta érdekes előadás-sorozatát a Credo-egyesületben. *Dr. Lakatos Ottó* Krisztus tökéletes egyéniségét világította meg és kifejtette, hogy tanításával új életet, új világformát hozott az emberiségnek. Az előadást hálás tetszéssnyilvánítással honorálták a megjelent egyesületi tagok és vezetők.

Polynézia

Polynézia előtt elsüllyed egy hajó. A roncsok közül egyetlen ember uszík partra, ahol már az emberhusra éhes vadak várják. A hajótöröttet vizsgálja a törzsfőnök elé, aki ragyogó szemekkel mustrálja a pecsenyét.

— Ki vagy? — kérdi a vezér.

— Kohn Mór Budapestről.

— Mi vagy?

— Fűszeres.

A törzsfőnök dühösen a térdére csap:

— Az őrdög vigye el; az orvos éppen tegnap tiltotta meg, hogy fűszerest egyek.

— „AKE” báll táncrendek megfelelő igazolás-ellenében (meghívó, rendező-jegy) ma délutántól átvethetők a *Kun-ékszerészüzletben*.

Vért ad, táplál, frissít az *Ovomaltine*.

— Adakozás. *Ózvezgy Szuchy József* nének ma D. A. tanácsos 50 lejt juttatott kiadó-hivatalunkhoz. Ezenkívül ruhaneműket is küldöttek be. Az adományokat a címzetthez juttattuk.

— Ideges embereknek és lelbibetegeknek az enyhe természetes „*Ferenc József*” keserűvíz rendes bélműködést, jó-emésztést és elegendő étvágyérzetet teremti. Világhírű idegorvosok véleménye alapján a *Ferenc József* víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A *Ferenc József* keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szivostály, *dr. Singer Richard* egyetm. tanár vezetésével —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állnak rendelkezésre.

— Értesítés. Értesítjük igen tisztelt tagjainkat, hogy a különböző adókiadó bizottságokban, előterjesztésünkre, a Kereskedelmi és Iparkamara a következő tagjainkat delegálta: Aradon a 3. számú bizottságba *Juhász Gábor—Mittner István*, a 4. számú bizottságba *Zöldy Ernő—Mairovitz Adolf*, az 5. számú bizottságba *Leichfmann Jenő—Soós Antal*, a 6. számú bizottságba *Fränkel Géza—Pálmay János*, Ujaradon a 12. számú bizottságba *Linn Sándor—Hoffmann Bertalan*, Radnán a 13. sz. bizottságba *Zalay János—Oanea Antónia*, Soborsinban a 14. számú bizottságba *Hirschmann Márk—Cosma Aurel*, Nagylakon a 15. számú bizottságba *Divicsán György—Margnán Aurel*, Székudvaron a 16. számú bizottságba *Tapos Stefan—Uenrutiu Ioan*, Kurticson a 17. számú bizottságba *Maurer András—Számeth József*, Rovinen a 18. számú bizottságba *Petcov Milán—Juncan József*, Sirián a 19. számú bizottságba *Gogolak Mátyás—Staub Mátyás*, Szentannán a 20. számú bizottságba *Ementh István—Mayor Benedek*, Pankotán a 21. számú bizottságba *Warity Ferenc—Fekete Árpád*, Tamován a 22. számú bizottságba *Casu Gheorghe—Fortoi Gheorghe*, Chisineu-cris a 23. számú bizottságba *Fon Sándor—Messer Béla*, Ineun a 24. számú bizottságba *Rossi Antal—Márton Izidor*, Buteniba a 25. számú bizottságba *Krajcovic Iván—Codrean Luca*, Halmágyon a 26. számú bizottságba *Czigler Gyula—Friedmann József*. Az Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusának elnöksége.

Rekedtséget szüntet: Anacot.

— Az Aradi Korcsolyázó Egylet a tanuló-bérletjegyeket 100 lejre, a családtag-bérleteket pedig 50 lejre mérsékelte.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Értesítjük egyesületünk tagjait, hogy az összes arcképes igazolványokat érvényesítettük, valamint a CFR arcképes igazolványokhoz tartozó szabadjegyeket megszereztük és azok a nyugdíjnyelvekkel együtt, egyesületünk hivatalos helyiségében, Strada 29. Decembrie No. 1. (volt Hasszinger-ucca) I-ső emelet, átvehetők. Egyben felkérjük mindazon t. tagjainkat, akik arcképes igazolványaikat érvényesítés végett még nem adták be, hogy azokat érvényesítés végett, a nyugdíjnyelvvel együtt, legkésőbb folyó évi február hó 25-ikéig hozzák be irodánkba, mivel ezen időponton túl azokat nem fogadjuk el. Ez alkalommal kérjük a tagsági könyvet is bemutatni. Elnökség.

— Ózvezgy Szuchy József né kilakoltatásáról írott cikkünkkel kapcsolatban cikkünkben szereplő *Kinizsi Pál-uccai* háztulajdonos annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy az ismeretes kilakoltatás nem amiatt következett be, hogy *Szuchyék* nem fizették a házbért, hanem mert erre közzrendészeti okok játszottak közre. Az evakuálás a törvényszék formáknak megfelelőleg ment végbe.

Corso-Mozgó mai műsora:

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

MERÉNYLET AZ ORIENT-EXPRESSZ ELLEN. A legnagyobb sikerű bűnügyi film. Főszerepben: *Charlotte Susa*, **MEDVEVADÁSZAT A KÁRPÁTOKBAN.** Szenzációs, németül és románul beszélő UFA-kulturfilm.

Ismét rablógyilkossági kísérlet történt

Az utóbbi napokban ez a negyedik hasonló eset. — Megtámadtak, összekötözték és kiraboltak egy asszonyt

Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: Ujabb rablógyilkossági merénylet játszódtott le Erdély fővárosában. Zagoni Szabó Mihály hostáti földész házába a gazda távolléte alatt egy ismeretlen ember állított be. A gazdának csak a felesége volt odahaza, akit zavartalanul vont kérdőre az ismeretlen, hogy miért bélyegezte felül hiányosan aktáit, amelyet egy örökösödési ügyben adott be a bírósághoz. Az asszony, aki valóban a napokban járt egy örökösödési ügyben a bíróságon, zvanutlanul engedte be a házába az idegent, aki a szobában hirtelen a gya-

nulán asszonyra vetette magát, száját betömte, kezét, lábait összekötözte, majd kitépte füléből fülbevalóit, leszedte gyűrűit és hirtelenben összepakkolva a megközelelhető értéktárgyakat, nyomtalanul elment.

A gazda feljelentésére a rendőrség a legszigorúbb nyomozást vezette be. Ez lesz a negyedik rablógyilkossági kísérlet, amelynek tettesei a kolozsvári rendőrség nem tud rájönni. A kolozsvári periferiak lakóit estőnként félelem fogja el és az emberek csak csoportosan, füttyökösökkel felfegyverkezve mernek dolgoik után járni, akár 2—300 évvel ezelőtt.

Színház — Irodalom — Művészet

Arany János emlékezete.

az aradi Kölcsey-Egyesület irodalmi délutánján.

Ünnepélyes keretek között rendezte meg az aradi Kölcsey-Egyesület Arany János halálának ötvenedik évfordulója alkalmából a nagy magyar költő emlékünnept. Vasárnap délután öt órai kezdettel értékes, nagyvonalú előadást tartottak, amelynek minden száma magas irodalmi, zenei élvezetet nyújtott a megjelent szépszámú közönségnek. Az előadást dr. Szántó Zsigmond komoly művészi élményt reprezentáló alkalmi költeménye nyitotta meg, melyet a szerző maga olvasott fel. Szántó Zsigmond dr. szép, ritmikusan csendülő költeménye végigvezette a hallgatóságot Arany János halhatatlan munkáin és felelevenítette a nagy költő életének érdekesebb momentumait. A költemény előadását őszinte tetszés kísérte.

A kulturdélután egyik kiemelkedő száma Hersch Andor dr. érdekes előadása volt. A kiváló ideggyógyász mint előadót is előnyösen ismeri már Arad publikuma. Dr. Hersch rendkívül szellemesen felépített előadásmenete modern pszichoanalitikai alapon állította elének Arany János örökbecsű halladainak főalakjait és kifejtette, hogy Arany költői zsenije félszázaddal megelőzve a tudományt, felismerte a lelki betegségek megnyilvánulásait. Dr. Hersch Andor előadását hálás tapsal fogadta a közönség.

Szép sikert aratott a „Melódia“-dalkör szereplése is. Szántó Péter energikus és műnizozott keze vezette a férfi és női vegyeskört, amely négy szólamra pattogó, tüzes magyar dalokat adott elő. „A toronyban delet harangoznak“, „A tudós macskája“, „Volt szeretőm de már nincsen“, „Szüret után“, „Édesanyám“, „Hej Iharra juharia!“, „Hová galambom?“ című Arany-dalokat adták elő. élénk tetszés mellett. A betanítás fáradságos munkája is Szántó Péter zenetanár komoly tudását dicséri. Rádasképpen egy édes-bus fűn dalt énekelték el, amely szintén nagy sikert aratott.

Dr. Schweitzer József növénytan előadása képezte a műsor utolsó számát. Vetített képekkel illusztrálta értékes magyarázatait a növényi élet fejlődésére vonatkozólag. Dr. Schweitzer érdekes dokumentumokat hozott fel állításainak megvilágítására és rendkívül szórakoztató módon fejtegette a növényi világtan kifejlődött védelmi és harci eszközök létrejöttét és azok okait. A közönség nagy érdeklődéssel kísérte mindvégig az előadást és őszinte elismeréssel honorálta dr. Schweitzer József fejtegetéseit.

A Kölcsey-Egyesület vezetőségét minden tekintetben a legnagyobb dicséret illeti ismeretterjesztő és a kultúra magasztaló álló munkájáért. Arany János emlékünnept valóban méltó keretek között rendezte meg az értékes munkát folytató kulturagyűlés és a megjelentek előtt sokáig emlékeztető marad az a nívós, kitűnően összeállított program, melynek keretében méltatták a halhatatlan etikus és lírikus életét, munkáit és örökbecsű tevékenységét a magyar nyelv fejlesztése terén.

Liszt-emlékünnepe a Kulturpalotában

Február 16-án tartják a hangversenyt

Amilyen nagy tempóban indult az idei koncertszezón, annyira ellanyhult és szinte eseménytelenné vált az utóbbi időben. Friss erőt és lendületet hoz azonban a február 16-iki Liszt-ünnepség, amelyben a nagy magyar zeneköltő emlékének áldoz Arad polgársága. A kezdeményezés a Liszt Ferenc egyesülettől indul ki, amely neves művészekkel karöltve, igyekszik a koncertet Liszt nevéhez méltóvá tenni. Dr. M e z e y Zsigmond, a kitűnő pedagógus-karnagy érdeme, hogy a fiatal zenekarból máris hasonló feladat megoldására alkalmas művész-gárdát szervezett. A zenekari számok közül kiemelkedik a Freund Leo zongoraművész közreműködése mellett előadandó Liszt-Fantázia. A „Magasan repül a daru“ motívumain felépülő briliáns parafrázisban bő alkalmá lesz Freund Leonak, hogy technikáját megcsillogtassa. Nagy eseménye még az estnek Éghy Gyhssa klasszikus tánc, a szedületes iramú Liszt-Tarantellára. Táncművészete már azon a fokon áll, amikor a legkisebb ösztönös érzésrezdülés is tudatos kifejezést talál mozdulataiban. Éghy Gyhssa, a klasszikus táncok uttörője Aradon, stílusa iskolát teremtett, máris tekintélyes növendékgárda került ki a keze alól, akik közül egyik-másik világvárosokban is megállotta a helyét. A fiatal művésznök egyik legkiválóbbja V a s s Boriska, akinek pesti sikereiről az aradi lapok is megemlékeztek. Vass Boriskával táncolja majd a keddi koncerten a tüneményes Liebes-traum-ot. Molnár Erzsí művészi zongorakísérete mellett. Külön erre a célra tervezett gyönyörű kosztümöket Erdélyi Karoly, Anyas Blanka zengő és mégis behízelgő hangján, az est hangulatához illő Madách-költeményt ad elő, valamint stílusosan illeszkedik még a műsorba dr. Szelle Karolynak rövid előadása Lisztről, az emberről és aradi vonatkozásáról. A nagy magyar zeneköltő apoteozisán megjelenő magyar kötelesség, de a bucarest-i

Athenaeumban minap bemutatott Liszt román-rapszódájának óriási sikeréből ítélve, úgy hisszük, hogy az esten a románság is nagy számban lesz képviselve. Jegyek mozi-helyárokon Oláh Sándor környékereskedésében kaphatók. (=)

* A budapesti színházak heti műsora. Király Színház. Egész héten minden este: Hawai rózsája. Vasárnap délután: A „Fehér ló“. — Városi Színház. Kedd: A vig özvegy. Szerda, péntek, szombat, vasárnap este: A hamburgi menyasszony. Csütörtök: Rigoletto (Tina Paggi és Crisji Solari vendégfelléptével). Vasárnap délután: A vig özvegy. — Belvárosi Színház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: Szépség vására. Kedd, péntek, vasárnap délután: A torockói menyasszony. — Fővárosi Operettszínház. Kedd, szerda, csütörtök: A nyitott ablak. Péntek, szombat: A bécsi Burgtheater vendéjátéka. Vasárnap délután: Gyermekelőadás. Vasárnap délután: Maya. Művész Színház. Kedd: A „Tűzmadár“ nyilvános próbája. Szerdától minden este és vasárnap délután: Tűzmadár. — Kistalud Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Maya. — Andrassy-uti Színház. Egész héten minden este: Kosáry Emmi, Vaszary Piroska, Dajbukát: Exhercegnő, stb. — Terézkerületi Színház. Egész héten minden este: Medgyaszay Vilma, Rózsahegyvi, Kabos, Pomázi nász, stb. — Bethlen-téri Színház. Egész héten minden este: Kacagató műsor. — Royal Oriéum. Egész héten minden este: Februári műsor. — Steinhardt Színház. Egész héten minden este: Nászészaka, stb. — Komédia Oriéum. Egész héten minden este: Kury Klára, Rott. Bóhatók, stb.

* Racionalizálják a Kulturpalota könyvtárát. A város interimár-bizottsága holnap tárgyalja le azt a tervet, amely a kulturpalotai könyvtár racionalizálását kívánja megvalósítani. A közeljövőben kerül tisztázásra a Kulturpalota igazgatói állásának további betöltése is, mivel — amint ismeretes — az új városi szabályrendelet egyesítette a város kulturális adminisztratív ügyosztályát a Kulturpalota ügyvezetésével. Az ügyben személyi döntés a városi inkadrálás bekövetkezése után várható.

* Dr. Ligeti Sámuel előadása a Zsidó Kulturházban. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg előadását vasárnap este a Zsidó Kulturházban dr. Ligeti Sámuel ismert temesvári ügyvéd. Dr. Ligeti, aki a zsidó közelet egyik kimagasló vezető egyénisége, az aradi Zsidó Kulturház vezetőségének meghívására jött le Aradra, hogy a szokásos kéthetenkénti előadássorozaton egy előadást tartson. A kiváló előadó tiszteletére zsuólásig megtelt a Kulturház nagyterme és a jelenlők mindvégig kitüntetett figyelemmel kísérték Ligeti dr. érdekes és aktuális fejtegetéseit, a jeruzsalmi Panaszokról. Gondolatokban gazdag, színes előadásában a Panaszok történetét, valamint közjogi jelentőségét ismertette és ezzel kapcsolatban a zsidó és arab nagyon is aktuális problémára is kitért. A csaknem kétórás, minden tekintetben érdekes és lebilincselő előadás után, a publikum meleg ünneplésben részesítette dr. Ligeti Sámuelét.

Nemzetközi tőkével filmvállalat létesül Budapesten

Milliárdos befektetések — A vállalat elnöke Heltai Jenő — Budapest nemsokára filmváros lesz

Budapestről jelentik: Magyarországi pénzügyi és művészkörökben általános érdeklődést váltott ki az a hír, hogy Budapesten nemzetközi pénzesoport milliárdos tőkével egy óriási vállalkozást alapított, amelynek célja a magyar filmek gyártása, amelyeket német, francia és angol verzióban készítenek el. A vállalkozás „Minerva Filmgyártó“ néven alakult és elnökövé Heltai Jenőt, a kiváló író, a Belvárosi Színház igazgatóját választotta.

Heltai Jenő az újságíróknak kijelentette, hogy csak akkor kapcsolódott bele a nemzetközi pénzesoport budapesti tárgyalásaiba, amikor meggyőződött arról, hogy teljesen komoly tőkérű és nagyarányú vállalkozásról van szó. Mannheim Ernő dr. párisi bankár, a vállalat egyik finanszírozója pedig elmondta, hogy Európa legkiválóbb

rendezőit hozzák Budapestre, a francia piac egyik nagy vállalatával, az Osso-filmgyárral karöltve.

Rövidesen Budapesten lesznek a Párisi názetők és Milliók sztárjai, Préjean és Annabella. A többnyelvű filmnek főrendezője valószínűleg Fejős Pál, az Amerikában már világhírnévre szert tett magyar rendező lesz, aki először egy magyar szcenáriumiót, a Hollywoodban élő Fülöp Ilona „Tavaszi zápor“ című munkáját kezdi meg.

Mannheim Ernő elmondta még, hogy társaságának pénzesoportja és a Hunnia filmgyár között dr. Bingert János igazgatóval előrehaladott tárgyalások folynak abból a célból, hogy egy új és nagyobb méretű filmstúdiót építsenek fel Budapest környékén. Ez lényegesen hozzájárulna ahhoz, hogy Budapestet egyik számottevő filmvárosává tegyék.

Cukor László halála

Nagy részvét mellett temették el az elhunyt volt aradi fatermelőt.

A régi Arad társadalmának egyik érdekes, közismert tagja távozott el az élők sorából. Cukor László, az aradi társaságok kedvenc Laci bácsija hosszas betegeskedés, szenvedés után örökre lehunyta szeméit. Cukor László 72 évet élt és ebből a hosszú, küzdelmekkel teli, munkás életből 34 esztendő Aradon töltött el. Cukor László tekintélyes, értékes tagja volt a régi Arad közéletének. Mint lelkes buzgó harcosát a szociális eszméknek, mindenütt ismerték és Arad munkássága sokat köszönhet Cukor László tevékenységének, melyet mint a Munkásbiztosító Pénztár elnöke fejtett ki. Mi sem bizonyítja jobban értékes tevékenységének súlyát, mint az, hogy két ízben választották meg a Munkásbiztosító Pénztár élére. Mint városatya is számtalanszor szólalt fel a munkásság érdekében és egészen a háborúig jelentékeny szerepet játszott Arad politikai életében is, a függetlenségi eszmék lelkes harcosaként.

Cukor László közkedvelt tagja volt az aradi társaságnak. Mindenki, még az idősebb urak is, „Laci bácsinak” szólították, ezzel szemben a kedélyes, aranyos humoráról ismert öregur mindenkit csak „öcsémuramnak” nevezett. Mindenütt megfordult, ahol csak kedélyre, humorra volt szükség és az uri társaságokban még ma is „Laci bácsi” kiszólásait emlegetik egy-egy kártyaparti lefolyása közben. Cukor László legendás élete érdekes fordulatok, küzdelmek és váratlan események között folyt le. Két éves korában árván maradt és ez minden esetre kihatással volt egész életére. Tizenégy esztendő korában már a saját maga embere volt. Kora ifjuságától kezdve mindig egyedül harcolt a megélhetésért és nagyon szép pozícióba küzdötte fel magát. Tekintélyes vagyont szerzett és jómódu életet folytatott. Fűrészgára nagyon jól ment mindaddig, amíg egy tüzvész következtében le nem égett. Ekkor teljesen az erdőkitermelésre adta magát, amely szintén jól jövedelmezett. Időközben megöszült és szép családi életet élt felesége és gyermekei körében. Kiűtött a háború s Cukor László legidősebb gyermekét, aki a család személfénye volt, elseperte a vérzivatar. Attól a naptól kezdve, hogy Cukor Endre haláhirét hozták, Laci bácsi megtört, visszavonult az emberektől, társaságtól és Orczy-uccai villájában élt családja körében. A nagy vagyon elűszött, hozzájárult ehhez a háború utáni dekonjunktura, azonkívül más különböző okok is és Cukor László tönkrement. De azért arany kedélyét nem veszítette el egészen az utolsó napokig, bár elesett fiát végső percéig siratta, kifele nem mutatta, hogy milyen bánata van.

Ezelőtt négy esztendővel súlyos vesebetegsége támadta meg, amely időnként nagyon megkínította, majd javulás mutatkozott a betegségében, de ez sajnos csak ideiglenes volt. Három hét előtt azután a súlyosbodott vesebetegség formában lépett fel és Cukor László ágyba döntötte. Orvosai ekkor már látták, hogy nincs remény a beteg életéhez. Laci bácsi is érezte ezt, többször emlegette a halált, amelyet nyugodtan várt, mert mint mondotta, csak jót tett embertársainak és akinek tisztá a lelkiismerete, az nyugodtan halhat meg. Az utolsó napokban, amikor még eszméletlen volt, elbucszott feleségétől, leányától és négy esztendő aranyhajú kis unokájától, aki öreg napjainak fénye, öröme volt. Csütörtökön este már eszméletét veszítette és nem is nyerte vissza szombat este beállott haláláig.

Cukor László temetése vasárnap délután három órakor folyt le az Orczy-uccai halottasházból. A csikorgó hideg időjárás dacára is, nagy közönség kísérte az elhunytat utolsó útjára az izraelita temetőbe. Cukor László halála őszinte részvétet keltett Arad társadalmi köreiben, mert vele a régi Arad egyik érdekes, markáns kereskedő-alakja távozott el örökre. Az elhunytat felesége, Aranka nevű leánya és fia, Cukor János gyászolják.

Japán–kinai vérengzés

Angol repülők a japánok ellen — A japán katonák garázdálkodása Sanghaj nemzetközi negyedében — Gyilkos közelharc a Wu-Shung erődnél — Bántalmazzák a japán katonák az amerikai főkonzult

Londonból jelentik: A londoni Sunday Chronicle szenzációs hírt közöl. A lap szerint az egyik angol repülőgépgyár támogatásával, egy Harding nevű repülőtest, mintegy hetven egységből álló repülőrajt szervez és ezzel a rajjal a kínaiak mellé áll, a mandzsuri harcokban. A sajtó képviselői előtt Harding kijelentette, hogy a háboruban való részvételre folyó tárgyalások a kínaiakkal jól haladnak előre. A lapok képviselői kérdést intéztek ezzel kapcsolatban az angol hadügyminiszterhez is, aki kijelentette, hogy az ügy nem tartozik tárcájához, mivel a repülőgépgyár akciója magánvállalkozás.

Sanghaji jelentés arról a szenzációs eseményről számol be, hogy a japánok a nemzetközi konzuli kannak tett ígéreteik ellenére, vasárnap tizenkétezer főnyi csapatot szállítottak partra, amely a nemzetközi terület japán negyedébe vonult. A csapatot lovasságból, nehéz és könnyű tüzérségből áll. A japánok még további tízezer főnyi sereget várnak. A Sanghajiért folyó élet-halál harc, az előjelek szerint elkerülhetetlen. A kínai kormány két-ségbeesett ellenállásra készül és igen nagy-mennyiségű lőszert rendelt Amerikából.

A japánok repülőgépeik védelme alatt, 1500 főnyi csapatot akartak a Vuszun patakot átmenni, de a kínai gépfegyverek meghiúsították ezt a kísérletet. Csang-Kai-Sek Pukovba érkezett, hogy német tiszték által kiképzett híres nemzetőrségével, a Nanking-Sanghaji vonalat megvédelmezze.

Mingvált amerikai főkonzult, aki a nemzetközi telepen egy nőt személyesen kísért, japán katonák körülöfolták és súlyosan bántalmazzák. Ugyanakkor a konzul kíséretében lévő hölgyet is tetteleg inzultálták. Az incidens miatt, a sanghaji amerikai főkonzulátus élesen tiltakozott a japán hatóságoknál, egyben a konzul bántalmazásáról sürgős jelentést küldtek Washingtonba.

A Reuter-ügynökség sanghaji jelentése szerint, tegnap 50 japán katona megállította Parker angol tanár autóját, Sanghainak a japánok által megszállott egyik negyedében. Noha Parker igazolta magát, a japán katonák súlyosan bántalmazzák és csak akkor hocsátották szabadon, amikor egy japán tiszt jelent meg a helyszínen. Az esetnek diplomáciai következményei lesznek.

Bombák a Nemzetközi Misszió határán

A japán tüzérség egyébként megkezdte Sapei épségben maradt részének lövését. A japán nehézbágyuk is munkában vannak. Mivel több bomba a nemzetközi misszió határán csapott le, az angol önkéntesek kénytelenek voltak hátravonulni. A japán gyalogság utász-csapatokkal megerősítve, pontonokon átkelt a Wu-Shung patakon és a tulsó parton gyilkos közelharcot kezdett a kínai gyalogsággal. Ujda a táborkok, a szárazföldi japán haderők parancsnoka, kijelentette az újságírók előtt, hogy az ő feladata a rend helyreállítása és a japánok mindaddig előrenyomulnak, ameddig szükségesnek mutatkozik. A leghelyesebb lenne, — mondotta — ha a kínaiak visszavonulnának és számukra annál jobb lenne, mennyel messzebbre hátrálna haderejük.

Tokiói hírek szerint, a japán császár felhatalmazta az állami kincstárt, hogy a sanghaji hadviselés költségeinek fedezésére, 34 millió yen erejéig állampapírokat bocsásson ki.

Londoni hírek arról számolnak be, hogy a nagyhatalmak ismételten tiltakoztak Japánnal, mivel a Sanghainál partraszálló japán csapatok a nemzetközi területet használják fel hadműveletük bázisául. Ugyancsak az angol fővárosból jelentik, hogy a japánok nagy-mennyiségű hadiszert, könnyű és nehéz tankokat, repülőgépeket és ágyukat szállítottak partra Sanghainál. Kínai részről a délután folyamán erős ágyutüz alá vették a japán főhadiszállást. A tüzelést a japánok viszonzták. Későbbi híradások szerint, a japánok állítólag 36 órai időt engedélyeztek a kínaiaknak a visszavonulásra. Még nem erősített jelentések

szerint, a kínai csapatok több ponton már vissza is vonultak és öt japán repülőgépet üldözték.

Érdekes jelentés érkezik Sanghajiból. Trebitsch Lincoln, aki már évek óta, mint budhista szerzetes Kínában él, a sanghaji események miatt elhatározta, hogy visszatér a politikához. Előkelő kínai politikusokkal áll összeköttetésben, akiknél igen nagy befolyása van. Trebitsch Lincoln egyébként kijelentette, hogy egy 21 pontból álló tervezetet dolgozott ki, amelytől szerint Kína léte függ. A pontok közül a legfontosabbak a nemzetközi rendőrség megszervezése, idegen tiszték vezetése mellett, idegen főkonzul megválasztása, az igazságszolgáltatás és a közoktatás reorganizálása, harc a kommunisták és a banditák ellen.

Ujabb csapatszallító hajók Sanghajaiban

A késő éjjeli órákban érkezett jelentések szerint, ma este öt nagy csapatszallító hajó érkezett Sanghajaiba és kétezer harcost szállítottak partra.

Az angol és amerikai tiltakozások eredményeképpen, a japán főhadiszállás már kiköltözött a nemzetközi telepről és a csapatok is rövidesen elhagyják ennek a területnek környékét. Debuc washingtoni japán nagykövét rövidesen kijelenti Stimson előtt, hogy Japán teljesíti a nagyhatalmak követeléseit. Taylor amerikai tengernagy, az ázsiai flotta parancsnoka jelenti, hogy vasárnap este 12 lővés érte a sanghaji amerikai negyedet, a bombák azonban emberéletben nem tettek kárt.

FILM KOZLONY

Bombamerénylet az Orient-expressz ellen

Izgalmas bűnügyi dráma bemutatója a Corso-mozgóban.

Egyenletes zakatolással robot az Orient-expressz az éjszakában. Kiinduló pontja, célja ismeretlen, de nem is ez a fontos, csupán az a fenyegető dráma, amely felé a gyanútlan utasok robnak. Sötét alakok imbolyognak a sínek mentén és vörös fény lobban az éjszakában. Fülcsikító robbanás... A sínek szétrocsolva ugranak felfelé, mintegy óvó felkiáltójelet képezve a megsérült pályatest felett. Az Orient-expressz gyanútlan, egyenletes zakatolással robot végzeté felé.

Ez a bevezetése a Corso-mozi legfrissebb Ufa-száger filmjének, amelynél érdekesebb, izgalmasabb bűnügyi drámát keresve, sem lehetne találni. A cselekmény tulajdonképpen három óra története, amely alatt annyi fordulatos, érdekesítő jelenet, változás, kiróbbanó feszültség nyer levezetést, amennyire egy egész Edgar Wallace regény sem volna terjedős. A végén el sem hisszük a kalandokba keveredett hőssel együtt, hogy minden simán lebonyolódott, hogy csupán három óra történetének voltunk szemtanúi és vissza kell térnünk a mindennapi élet szürke színfalai közé.

Mindenekelőtt a rendező érdemel kiemelődicséretet. A mesteri fogások teljes tárházával, a beállítás, technikai eszközök, művészi hatásközlés s minden más rendezői készség gondos felhasználásával kiváló eredményt ért el. Alfréd Zeisler neve hamarosan éppen olyan ragyogó lesz, mint akár Joe Mayé, vagy Bolvárv Gézáé a hangosfilmművészet terén. A szereplők: Charlotte Susa, a szőke, karesu, démoni tekintetű filmsztár, aki kalandornőt alakít teljes művészi készséggel, Ludwig Andersen „az elegáns Urbán” szerepében, valamint a kellemes hangú, csinos és tehetséges Heinz Kőnecke kitűnő együttműködésre képesnek. Markáns kabinettfigurák az örökké viccelő rendőrönök: Alfréd Beierle és hűséges detektívfelügyelője: Viktor Schwanecke. Érdekes kísérőműsört képez a „Medvevadászat a Kárpátokban” című izgalmas sportfilm.

(cs. p.)

Bucurestnek Aradtól a rekruták a **III. Nefelejts jelmezes és álarcos bál** febr. 20-án a Fehér Kereszt nagytermében. Belépő-díj tetszés szerint. Jelmez nem kötelező.

SPORT KÖZLÖNY

Értékes eldöntetlent ért el a NAC Genfben

NAC—Genfi külföldi komb. 3:3 (1:2) — A mérkőzésen és a banketten résztvett Ghica külügyminiszter és a genfi román delegáció — A NAC további programja

Genfből jelentik: Sikerdus francia turáról Svájcba ment a váradi atléták labdarúgó csapata, ahol első mérkőzését Genfben játszotta le, a külföldi játékosokból összeállított genfi kombinált ellen. A genfi kombináltban 4 cseh, 5 angol, egy délamériki és egy jugoszláv játékos szerepelt. A mérkőzésen és az azt követő banketten részt vett Románia külügyminisztere, Ghica herceg is, valamint a genfi román delegáció teljes számban és sok idegen diplomata is. A mérkőzés mindvégig nagyvívó és a végsőkig izgalmas volt. A váradi csapat nagyon jó benyomást keltett és mutatott játéka után, a győzelmet feltétlenül megérdemelte. A második félidőben egy szabályos

11-est nem adott meg a bíró, amiből a győzelem a váradiak mellé szegődött volna.

Az első félidőben Bodola szerzi meg a NAC gólját, de ezzel szemben kettőt rug az ellenfél. A második félidőben a mindjobban belelendülő NAC előbb Rónai révén kiegyenlít, majd Kocsis góljával megszerzi a vezetést is. A kombinált csak nehezen egyenlít és a győztes gólért induló nagy küzdelemben is a NAC van fölényben. A 43-ik percben Kocsis tiszta labdával megszökik és a hatoson biztosított gólhelyzetben van, amikor a hátvéd elgáncsolja. A 11-es azonban elmarad.

A NAC legközelebbi mérkőzése 20-án Zürichben, az FC Zürich, 21-én Luganóban, az FC Lugano ellen lesz.

A Toldi birkózó és súlyemelő háziversenyén nagy fejlődést mutattak a versenyzők

Pécsi Zoltán dr. 125 kilót emelt, Hajas 110 kilót — A Toldi Klub közgyűlése

A Toldi sportegylet vasárnap délután rendezte meg ezidén, második házi birkózó- és súlyemelő-versenyét a Ferenc-téri polgári iskola tornateremben nagy érdeklődés mellett. A versenyen a tervek szerint a nagylaki birkózóknak is részt kellett volna venniük, de a nagy havazások miatt a nagylakiak nem tudtak eljönni. Ugy a birkózó-, mint a súlyemelő-verseny nagy sikerrel végződött. A súlyemelésben kitünő eredményt ért el dr. Pécsi Zoltán orvos, aki a múlt versenyen elért 115 kilós emelést 10 kilóval javította meg, ugyancsak Hajas is, aki a könnyűsúlyban 110 kilót emelt. A verseny részletes eredményeit a következőkben adjuk:

Légsúly: 1. Benedek, 2. Vancsik. **Pehelysúly:** 1. Páli, 2. Budorizán. **Könnyűsúly:** 1. Buzás, 2. Petrányi. **Középsúly:** 1. Krausz I, 2. Krausz II.

A súlyemelésben: 1. dr. Pécsi Zoltán orvos (nehézsúly) 125 kiló. 2. Hajas 110 kiló (könnyűsúly). Mindkét eredmény szép teljesítmény.

O Egyéb külföldi futballeredmények. Amsterdam: Belgium válogatott—Hollandia válogatott 3:2. — Antibes: Délkelet-Franciaország—Olaszország B) válogatott 0:0. — Charleroi: Belgium B) válogatott—Luxemburg válogatott 6:3. — Bécs (Oszták Kupa): WSC—Austria 5:3. WAC—Vienna 3:0. Circketter (amatőr)—Hakoah 2:1. Wacker—Weisse Elf. 3:2. — Prága: Viktoria Zsikov—Slavia 2:0. SK Pilsen—Sparta 3:2. Meteor VIII.—DFC 4:2. Mind a három barátságos mérkőzés eredménye nagy meglepetés!

O Magyar asztalitenisz-sikerek Wiesbadenben. A wiesbadeni nemzetközi asztalitenisz-verseny minden számában a magyarok győztek. A férfiegyes döntőjében Barna 21:11, 19:21, 21:16, 16:21, 21:17 arányban győzött. Szabados ellen. A párost ők ketten nyerték, a Bellák—Baross-pár ellen, a női egyes döntőjében Mednyánszky Mária 21:17, 21:18, 19:21, 26:28, 21:16-ra verte Gál Magdát.

O Olaszország 3:0 arányban legyőzte Svájcot az Európa-kupában. Vasárnap bonyolították le Nápolyban az olasz—svájci válogatott labdarúgó mérkőzést az Európa-kupáért, amelyet Olaszország nyert meg 3:0 arányban. Félidőben még 2:0 volt az eredmény. A mérkőzést a kölni Bauwens vezette le, megelégedésre. A kupa állása ma a következő: 1. Olaszország 8 pont. 2. Ausztria 6 pont. 3. Magyarország 5 pont. 4. Csehszlovákia 4 pont. 5. Svájc 1 pont.

A verseny sima lebonyolításáért Neuländer Endrét és Bodnár Józsefet illeti meg az elismerés, akik fáradságot nem kímélve dolgoztak és dolgoznak azon, hogy a Toldi-klubot ismét arra a nivóra emeljék, amelyen volt és hogy az egyesület ismét azt a szerepet töltsse be az ország birkózósportjában, mint néhány évvel ezelőtt, amikor a birkózásban Arad vezetett.

Itt említjük meg, hogy a Toldi-klub vasárnap tartotta meg rendezévi tisztújító közgyűlését, amelyen a következő tisztikart választották meg: Elnök: Neuländer Endre. Társelnökök: dr. Székely Lajos, Mittermayer Ödön, dr. Botis Aurél. Ügyvezető-elnök: Bodnár József. Alelnökök: Aradi Béla, Antal Kristóf, Czeiler Jenő, Csobor János, Marra Tódor, Hönig István, Mandl Dezső, Stern Péter, Stern Pál, Papp József, Matuz Andor, Székely Mihály. Titkár: Weisz Lajos. Pénztárnok: Mandl Dezső. Gondnok: Engel László. A közgyűlés választott még művezetőket, számvizsgáló-bizottságot, ügyészeket, orvosokat, valamint egy 30 tagú választmányt is.

O A Stiaszny kaptafagyár tisztviselői és munkásai sportegylet alakítottak. Az AMTE keretein belül fog működni a Stiaszny-kaptafagyár futball-csapat, amely a napokban alakult meg. Az új egyesület USA néven fog szerepelni és az AMTE-nak, mintegy alosztálya lesz. A vezetőség a következőképpen alakult meg. Védnök: id. Stiaszny József. Diszelnökök: ifj. Stiaszny József és legifjabb Stiaszny József. Sportelnök: Filipiszi Mihály. Alelnök: Kaisef Emánuel. Ügyvezető-alelnök: Ifj. István. Titkár: Lammert Ferenc.

O A III. kerület két nap alatt 12 gólt kapott Belgrádban. Belgrádi jelentés szerint, az ujlaki profi-csapat szombaton a Jugoszláviától 8:4-re, míg vasárnap a Beogradskitól 4:0-ra kapott ki.

O Barátságos futballmérkőzések Budapestben. Eredmények: Ferencváros—Hungária 3:3 (2:0). Törekvés—Vasas 9:1 (0:1). Nagy meglepetés! Nemzeti—Postás 1:0 (1:0). Kispest—BSE 5:2 (3:2).

O Hatz Ottó nyerte Magyarország ezévi törvívóbajnokságát. Piller negyedik. Magyarország 1932. évi törvívóbajnoka: Hatz Ottó (Honvédtiszti Vivó Club) 8 győzelemmel. 2. Hatz József (MAC) 6 gy. 3. Borovszky Jenő (HTVC) 5 gy. 4. Piller (MAC) 5 gy. 5. Kalnitsky (HTVC) 4 gy. 6. Meislinger (HTVC) 4 gy. 7. Hehs (MAC) 2 gy. 8. Dr. Gözsi (BEAC) 1 gy. 9. Lani (MAC) 1 gy.

A magyar kombinált ismét 4:0-ra győzött Egyiptomban

A magyar profi-válogatott ma a negyedik mérkőzést játszotta le Egyiptomban és ez alkalommal ismét nagy gólarányú győzelmet ért el. A pesti három nagy egyesület játékosából összeállított profi-kombinált 2:0-ás félidő után, 4:0-ra verte meg Alexandria válogatottját. Auer (2) és Toldi (2) szereztek a gólokat. A pesti csapat ismét kitünő játékot produkált és egy kis szerencsével nagyobb arányú győzelmet is elérhettek volna.

O Győztek a bécsi jégshokkizók. Wiener EV—Budapesti kombinált 2:0 (1:0, 0:0, 1:0), jégshokki-mérkőzés.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, FEBRUÁR 16.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Motzoi zenekar: könnyű és román zene. 19:10. Motzoi zenekar. 20:40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21:45. Baumann-Radulescu énekesnő. 22:05. Rádiózenekar. — Budapest. 10:15. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 13. Déli harangszó. 13:05. Homocord gramofonhangverseny. 5. Pista bácsi meséi a gyermekeknek. 6. Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 6:50. Gyermekekmentés. Révész Béla előadása. 7:30. Az Operaház előadásának közvetítése. „Siegfried”. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richard. Majd: Magyari Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária szállóból. — Bécs. 12:30. Brunner négyes. 13:40. Guglielmitti lemezek. 14:10. Alpisi zene gramofon. 18. Weni kamarazenekar. 21:05. Steckert: A bécsi lány (Mädl aus Wien), 3 felv. operett, Közv. a Bürgertheaterből. 23:50. Táncczene. — Belgrád. 12:05. Gramofon. 12:20. Gramofon. 13:05. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 18:30. Népdalok. 21. Nemzeti zene. 21:30. Dimitrijevic hegedűművész. 22. Olinka kar hangversenye. 23:20. Rádiózenekar. 24. Kávéházi zene. — Heilsberg. 17:15. Szórakoztató zene. 21:15. Barokk zene. 22:25. Hermann: A sárga láda, hangjáték — Kalundborg. 20:50. Fall Leó: Sztambul rózsája, operett. — Kassa. 12. Gramofon. 13:30. Hemenka zenekar. 15:30. Rádiózenekar. 18. Modern táncczene. — Milano. 17:55. Táncczene. 20:05. Vegyes zene. 21:15. Könnyű zene. 22. Hóvirág, operett. — Róma. 18:45. Könnyű zene. 22. A rendőriskola zenekara. — Varsó. 17:40. Gramofon. 18:35. A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. 20:35. Gramofon. 21:15. A filharmonikusok ünnepi hangversenye. 23:50—1. Táncczene.

SZERDA, FEBRUÁR 17.

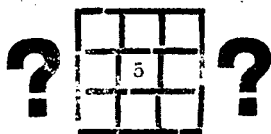
Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu zenekar: Könnyű és román zene. 19:10. Rádiózenekar. 20:30. Opera. — Budapest. 10:15. Az 1. honvédegyalozás, red hangversenye. 1. Déli harangszó. 1:05. Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye. 5. Dvatscevegés. 6. „Csokonai Vitéz Mihály”. Felolvasás. 6:25. Hangverseny. 8. Olasz nyelvtanítás. 8:30. „A magyarság történelmi küzdelmei a Balkánnal”. 9. Egyfelvonásosok a Stúdióból. Majd utána: zalaezerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának hangversenye a Bodó kávéházból. — Bécs. 12:30. Buchbinder négyes. 13:40. Huberman lemezek. 14:10. Operett zene. 17:30. Cervetto: D-dur szonáta. 18. Fuchs Róbert zeneszerző műve. 20:40. Manowarda József dal és áriaest. 21:15. Goethe: Pandora c. műve. 22:50. Pileger fuvószonékar. 24. Parsztibál. — Belgrád. 11:45. Gramofon. 12:20. Gramofon. 13:05. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 21. Cvejics és Jankovics operatríál. 21:30. Zágrábi. 23:50. Cigányzene. — Berlin. 17:30. Könnyű zene. 20:15. Divatos táncok. 22:10. Szimfonikus hangverseny. 23:45. Könnyű zene. — Brünn. 16:30. Borisen énekesnő áriái. 20:05. A 43. gyalogezred fuvószonékar. — Langenberg. 21. Fuvalótól a dobig. E. 21:30. Exotikus tarka est. 23:05.—1. Szórakoztató és táncczene. — Milano. 17:55. Kamarazene. 20:05. Könnyű zene. 21:30. Gramofon. — Prága. 12. Gramofon. 16:30. Dalest. 17:10. Mor. Ostrava. 19. Gramofon. 21. A cseh filharmonikusok hangversenye. Hegedül Novák István. — Róma. 18:30. Cosa sopra raneénekesnő. 18:45. Szórakoztató zene. 21. Gramofon. 22. Opera. — Stuttgart. 18:05. Szórakoztató zene. Táncc. 20:35. Szórakoztató zene. 21:15. Tudó-e Goethét élvezni? — Varsó. 16:50. Gramofon. 18:35. Könnyű zene. 20:35. Gramofon. 21:15. Ukrán népdalok. 22:15. Soetens Róbert hegedűjátéka. 24. Táncczene.

5.000 lejes készpénzprémium!

Emnyit kap mindenki, aki cégünkől svájci garantiált zsebórát rendel 225 lejért (csomagolásért és portóért külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvény helyes megfejtését.

HOGYAN KELL A REJTVÉNYT MEGFEJTENI?

Az ábra 9 kockájába 1—9-ig terjedő számjegyeket írunk be, olyan sorrendben, hogy az összeadásnál vízszintesen, függőlegesen és keresztben tizenötöt kapjunk végösszegképpen. A 15-ös összegnek az összeadásnál minél gyakrabban kell kijönnie.

FELTÉTELEK:

1. A beküldött megfejtést a beküldőnek alá kell írnia.
2. A prémiumok szétosztása nem történik sorsolás után, hanem a prémiumot megkapja mindenki, aki beküldte a helyes megfejtést.
3. Megrendeléseket csak 1932. március 20-ig fogadjunk el. 1932. március 31-én a B. L.-ban közlése fogjuk tenni a rejtvény helyes megfejtését és azoknak a nevét, akik elnyerték a prémiumot.
4. A rejtvény helyes megfejtése dr. Florea Lapu, Cernăuți, Str. Iancu Flondor 1. szám alatt lakó közjegyzőnél van letétbe helyezve.
5. Minden megfejtő a rendeléssel egyidejűleg elismervényt kap, amely feljogosítja a prémium átvételére.
6. Aki több prémiumra tart igényt, fel van jogosítva arra, hogy több órát rendeljen.
7. Annak akinek az óra nem tetszik, 10 napon belül visszaküldjük a pénzt és visszafogadjuk az órát.
8. Az órát utánvéttel küldjük. A kiváltásnál 260.— lej kell fizetni. Nem követelünk előzetesen semmit. Szíveskedjék a megrendeléseket és a megfejtéseket az alábbi címre küldeni:

Depozitul de Ceasornice „VULTUR” Cernăuți Str. General Mirescu 11. (Abt. 9.)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Károly király a Magyar-Román Kereskedelmi Kamara ügyében

kihallgatáson fogadta dr. Lázár Nándort, a Kamara jogtanácsosát
A király nagy meglepéssel fogadta a tárgyalások eddigi eredményeit

Bucurestiből jelentik: Dr. Lázár Nándor, a Magyar-Román Kereskedelmi Kamara igazgató-jogtanácsosa legutóbb kihallgatást kért Károly királytól, amit meg is kapott. Károly király magánkihallgatáson fogadta Lázár dr.-t és a kihallgatás közel háromnegyed óra hosszúságú volt.

Őfelsége figyelmesen hallgatta végig dr. Lázár előterjesztéseit a román-magyar gazdasági kapcsolatok kimélyítéséről, amelynek érdekében alakult meg a két ország közötti testvérkamara. A kihallgatás lefolyásáról az alábbi részleteket sikerült megtudnunk:

Őfelsége tetszésével találkozott az az akció, amelyet a két ország gazdasági vezetői folytatnak a gazdasági kapcsolatok kimélyítése érdekében. Nagy figyelemmel hallgatta végig ezeket az előterjesztéseket, amelyeket a Magyar-Román Kamara célirányosan dolgozott ki a legközelebbi tennivalók gyakorlati megvalósítása érdekében. Így elsősorban fontos szerep vár a Magyar-Román Kamarára a legközelebbi jövőben tárgyalás alá kerülő magyarországi sóellátás, a már folyamatban levő *pa-virexport megszervezése és a szépen megindult*

magyarországi faexport zavartalan lebonyolítása érdekében.

A Magyar-Román Kamara elgondolása szerint Romániától ezeket a hatalmas értéket képviselő exporttégeket Magyarország kompenzáció ellenében venné át s ezek ellenében Magyarország vasuti anyagot, textilárut, mezőgazdasági gépeket szállítana.

A királyi kihallgatás pozitív eredményeképpen dr. Lázár Nándor szóbeli előterjesztéseit Grigorcea budapesti román királyi meghatalmazott miniszter közreműködésével írásba foglalva a közeli napokban memorandum formájában terjeszti Őfelsége elé, hogy ennek alapján a kormány megtehesse mindazokat az intézkedéseket, amelyek a fenti nagyvonalú program gyakorlati megvalósítása érdekében szükségessé mutatkoznak.

Román gazdasági körökben nagy meglepéssel vették tudomásul dr. Lázár Nándor királyi kihallgatásának eredményes lefolyását és bizonyára a magyar gazdasági tényezők is ezt a kihallgatást a két ország között mind intenzívebben fejlődő szoros gazdasági együttműködés újabb etappjának tekintik.

— Dr. Hantos Elemér, magyar egyetemi tanár, ny. államtitkár, dr. Stanciu Viktor, földművelésügyi alminiszter nyilatkozatait közli a „Consum” legújabb száma, amely ez alkalommal is a legfrissebb híreket hozza a gazdasági élet minden ágából. Ezenkívül közli a legújabb fizetésképtelenségeket, közszállításokat, a pénzügyi jelentést. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Postafiók 127.

— Új cigaretta kerül forgalomba. Az aradi monopolfőnökséghez ma érkeztek le a R. M. S. új kreációi, a „Virginia” cigaretták. Az új szivarkák darabokénti ára 2 lejben van megállapítva és a rendes eladási uton kerül forgalomba. — Ugyancsak ma érkeztek le Aradra a magánosok részére eladásra kerülő römikövek, amelyeknek árát játzmánként 1200 lejben állapította meg a monopolverigazgatóság. A römikövek után — a vételiár lefizetése ellenében — semmi más illetéket a vevőnek fizetnie nem kell. A monopolfőnökséghez azonkívül luxus-játékkártyák is érkeztek, amelyek játzmánkénti eladási ára 400 lejben van megállapítva.

— A házadó leszállításához szükséges a lakbérilleték befizetési nyugta. A pénzügyigazgatósághoz rendkívül nagy tömegben érkeznek be kérelmek az aradi háztulajdonosok részéről, amelyben a házadó leszállítását kérik, arra való hivatkozással, hogy a lakbéréket is jelentős mértékben redukálták. Ezzel kapcsolatban a pénzügyigazgatóság felhívja az érdekelt háztulajdonosokat, hogy az adótárgyalásra minden körülmények között hozzák magukkal a lakók által fizetett bérösszeg után kirótt 1,32 százalékos lakbérilleték befizetéséről szóló nyugtát is, amellyel igazolják, hogy a lakók ténylegesen mennyi lakbért fizettek az elmúlt év folyamán. Ezeknek a nyugtáknak hiányában az adókövető bizottság nem veheti figyelembe a kérelmezett házadó leszállítását.

— Banca Gloria S. A. Lippa, amelynek tulajdonában van Lippafüred, hitelezőivel ki egyezett. Az egyezés értelmében a részvényitökét 3 millió lejről 5 millió lejre emeli, azon célból, hogy a betétek 33 százalékát részvényekre cserélik át. A többi hitelezők követeléseiket 50 százalékos redukciónak mellett kapják meg.

Orvosi tanács!
Ne legénykedj!
„OLLA”
nélkül, ne végy utánzatokat!

Csődkérelem egy aradi fűszer-nagykereskedő ellen

Az egyik hitelező visszavonta csődkérelmét.

Az aradi törvényszék csődbírósága a közelmúltban tárgyalta le Robitsek József aradi fűszernagykereskedő kényszerezvességi kérelmét és a hitelezők hozzájárultak a cég által felajánlott fizetési kvótához. A mai napon azután a cég hitelezői közül egy aradi és egy temesvári cég kérelmet adott be a csődbírósághoz, amelyben a csőd megnyitását kérték Robitsek József ellen. A kérelemben bejelentették, hogy a cég nem tett eleget a kényszerezvességben megállapított fizetési feltételeknek.

Az ügyben kérdést tettünk a céghez, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Robitsek József a kényszerezvességén kívül egvezkedett hitelezőivel, akiknek készpénzfizetést ajánlott fel, hogyha az egyezésben megállapított százalék redukálásához hozzájárulnak. A hitelezők közül csupán azok nem járultak ehhez az ajánlathoz, akik ma a csődmegnyitás iránti kérelmet benyújtották. Az aradi hitelező azonban délután már értesítette Robitsek Józsefet, hogy a csőd kérelmet visszavonja, nehogy ezáltal a régi és szolid céget megátalja abban, hogy a felajánlott fizetési kötelezettségének eleget tehessen. A temesvári cég megbizottja ma délután ugyancsak tárgyalt a céggel és minden valószínűség szerint szintén visszavonja a csőd kérelmet.

Az aradi Iparosok Temetkezési Csoportjának új vezetősége

Ingatlant vásárol a temetkezési csoport ambulancia céljaira.

Az aradi Iparosok Hiteleszövetkezetének Temetkezési Csoportja vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta nagy érdeklődés mellett rendez évi közgyűlését az Iparos-Ottthon nagyszobájában. A közgyűlést Olariu Iustin elnök nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Utána Veidt Ernő titkár olvasta fel jelentését, amelyből többek között kitűnik, hogy a Temetkezési Csoportnak jelenleg nem kevesebb, mint 3900 tagja van. Az elmúlt évben összesen 219 elhalálozott tag után kétmillió lej fizettek ki halálzási segély címén a hátramaradottaknak. A csoport tartalékalapja egyébként kilencmillió lej. A közgyűlés a zárszámadásokat és a jelentéseket jóváhagyta, majd pedig megadta a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a választmányának.

Ezután megválasztották az új vezetőséget. A választás eredményeképpen az igazgatóságba csupán három új tagot választottak: Zombory Gyula, Mizera József és Pribán Miklós személyében, míg a választmányba Pápai Lajost, Glück Józsefet, Jakabffy Istvánt, Mészner Gyulát és Fábinger Izidort választották be. A most megválasztott vezetőség mandátuma három évre szól. A választások megejtése után az igazgatóság azt indítványozta a közgyűlésnek, hogy a Temetkezési Csoport az ambulancia céljaira egy ingatlant vásároljon, amelyet a szanatóriumi alapról fizessenek ki. A közgyűlés lelkesedéssel fogadta az igazgatóság indítványát és úgy határozott, hogy az ambulanciát még a tavasz folyamán felszerelik.

Ezután a közgyűlés részéről olyértelmű indítvány hangzott el, hogy lépjen érintkezésbe a Temetkezési Csoport valamelyik aradi biztosító intézettel, abból a célból, hogy annál viszontbiztosításokat kössenek. Ezt az indítványt azonban nem fogadták el, mivel az igazgatóság most készíti elő az új alapszabályokat, amelyek ezt a kérdést is meg fogják oldani.

A CFR felemelte a szezoncikkék szállítási díjait

A március ötödikén életbelépő szezon-tarifa meglepetései. Minden tiltakozás ellenére a kereskedelmi miniszter megbízottja a CFR álláspontját képviselte

Az új szezon-tarifa aradi vonatkozásai

Bucurestől jelentik: Március ötödikén a CFR. életbelépteti új szezon-tarifáját. Az új tarifa részletei már nyilvánosságra kerültek és azok az érdekeltek körében általános meglepetést és megdöbbenést váltottak ki. A CFR. ugyanis annak ellenére, hogy azt hangoztatta, miszerint jelentős tarifa-redukciót akar végrehajtani, új szezon-tarifájában felemelte a tömegcikkék szállítási díjait. A legfelsőbb szállítási tanács legutóbbi ülésén a vasút képviselője ismertette a CFR. helyzetét és azt indítványozta, hogy a vasut törölje el a legolcsóbb tömegtarifákat; a Special 20, 21, 23, 35, 42, 46 és 218 tarifákat és az ezen tarifák alá eső árukhoz az új Tarif Special 20-at alkalmazza. A legolcsóbb tömegtarifák törlése azt jelenti, hogy az ezen tarifák alá eső áruk szállítása egyszerre átlag 25.65 százalékkal drágul meg, noha az eredeti tervek szerint még ezek a legolcsóbb tömegtarifák is csökkentek volna.

Általános meglepetést keltett, hogy a szakérdekeltségek tiltakozása ellenére a támasztott Dimiurescu kereskedelemügyi miniszteriumi vezérigazgató a vasut álláspontját támasztotta alá és amúgy szavazásra került a sor, a legfelsőbb szállítási tanács egy szótöbbséggel a vasut álláspontját tette magáévá. Ily módon a fent említett olcsóbb tarifák alkalmazása 1932. március 5-én megszűnik és az ezen tarifák alá eső árukhoz az új Tarif Special 20 szerint fogják kalkulálni.

A Tarif Special Nr. 20. a következő cikkeknek alkalmazandó: a Tarif Special 19-ben megjelölt bányákból szállított szénre március 1-től augusztus 15-ig bezárólag, további az

egész év folyamán a nyugati határállomások zónájába (Temesvár, Arad, Szatmár) szállított szénre, a fűrészpörbricketre, a széldesz-kára, talpfaburkolatokra, tüzfűrészfűrészsűrűladrákra, a szénbricketre, továbbá belföldi fogyasztásban március 1-től szeptember 30-ig bezárólag a műtrágyákra, március 1-től augusztus 15-ig belföldi fogyasztásra szállított piritnál, bauxitnál és ásványi ércnél (kivéve a nemesfémeket), téglánál, égetetlen szürke téglákra március 1-től augusztus 15-ig bezárólag, az egész év folyamán Dej, Slanic, Bucuresti, Dealul Spirei és Bucuresti-Sud állomásokról szállított nyers vagy örölt trassz és trasszmész. Az új Tarif Special 20. tarifája a következő:

1—50 kilométer távolságnál 5000 kg.-on alul 2—13 lej, legalább 5000 kg.-os szállítmánynál 2—11 lej, legalább 10.000 kg.-os szállítmánynál 2—9 lej, 50—150 kilométeres távolságnál 14—32 lej, 12—27 lej, 10—23 lej, 150—300 kilométernél 32—52 lej, 27—44 lej, 23—37 lej, 300—500 kilométer távolságnál 53—70 lej, 45—59 lej, 28—50 lej, 500—1000 kilométer távolságnál 70—86 lej, 59—73 lej, 50—62 lej, 1000—1500 kilométer távolságnál 86—91 lej, 73—77 lej, 62—65 lej, 100 kg.-ként a szállítási díj.

A Tarif Special 21. csak export-szállítmányoknál és egész év folyamán alkalmazandó és pedig mész és gipsz, fűrészfűrű, mindenféle ácsolt fa, donga, hordófenék, talpfa és általában mindazon cikkeknek, amelyek eddig is szerepeltek a Tarif Special 21. export-rovatában.

= A CFR tárgyalásokat folytat autobus-monopolizációjának koncesszionálására. Közöltük, hogy a kormány a parlamentben rövidesen törvényjavaslatot terjeszt be, amely a vasútvonalakkal párhuzamosan haladó országutak autobuskoncesszióját a CFR monopolizációjának deklarálja. A koncesszió kihasználása, értesülésünk szerint, olyképpen fog történni, hogy azt egy nagy társaságnak koncesszionálják, amely irányban a tárgyalások már meg is indultak.

= A népesedési hivatal kérése Aradvárostól. A rendőrség keretei között működő városi népesedési hivatal vezető-tisztviselőinek háromtagú deputációja kereste fel ma délelőtt dr. Radu Corneliu interimár-bizottsági elnököt. A deputáció megfelelő kiutalásokat kért a város vezetőjétől a hivatal irodái felszerelésére vonatkozólag. Radu dr. kijelentette, hogy a város költségvetésének keretei között megfelelő összeget fog kiutalni a népesedési hivatal irodafelszerelése részére.

= A város árlejtőbizottsága ma délben döntött az aradi munkanélküliek részére történő burgonya- és babszállítások ügyében. Az árlejtő bizottság döntése alapján a szállítást Kramer Lajos kapta meg, aki már eddig is több vagon árut szállított pontosan és gyorsan a városnak.

= Kényszeregyezséget kért egy pécskai cég. Az aradi törvényszék csődbíróságához a napokban kérelem érkezett, amelyben Roth Márton pécskai textilkereskedő visszavonta az előzőleg beadott kényszeregyezés iránti kérelmét. A mai napon újabb kérelem érkezett a cég részéről, amelyben a kényszeregyezésre vonatkozó tárgyalások elrendelését kérte a csődbíróságtól. A kérelemben a cég nem tüntette fel sem az aktívákat, sem pedig a passzívákat, hitelezőinek hatvan százalékot ajánlott fel két év alatt fizetendő, 24 részletben. Az új kérelemre vonatkozólag a csődbíróság a tárgyalások megkezdésének napját február 20-ban jelölte meg.

A szerkesztő

STAUBER ISTVÁN

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzendők. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal felelős a magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbelvezzel ellátott kérdések kódjára válaszolunk. Állásokat kétség levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

GYERMEKSZABRETO mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal felvételt. Tauszk, v. Teleky-uca 1. sz. 492

KERESTETIK gépirókisasszony román-magyar perfect, esetleg gyorsírással, amelyik faültetvényben volt, előnyben részesül. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 494

K I F U T Ó leányt azonnal felveszek. Salgóne bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

LAKÁS.

A FOTÉR legforgalmasabb helyén 2 irodahelyiség, nagy raktárral, olcsón kiadó. Cím: Rudolf Mosse hirdetőjében. 200

NEGYSZOBAS magánházzal kerttel, Str. Porumbaru (Kézics Károly-uca) 11. kiadó. 490

HAROM és ÖTSZOBAS lakások szon-naira is, 2, 3 és 4 szobás májusra kiadó az Ostutay-palotában.

Kiadó

emeleti két parkettás szoba orvosai rendelésnek vagy irodának, egy földszinti és egy emeleti 3—3 szobás, fürdőszobás lakás május 1-re, 488 Volt Deák Ferenc-uca 10. sz.

BANCA ROMÁNEASCĂ palotában modern 4 és 5 szobás központi fűtéses lakások kiadók. Éreklődni az igazgató-ságnál.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 200

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

KÉTSZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Valódi nyári rózsakrumpli

házhöz szállítva ... 300.- L.
Makói hagyma kgr. 6.-
Fehér bab ... 4.50,-

Krammer,

v. Calvin János-uca 9. sz.

ZONGORAK, vitrinek, antik komódok, asztalok, szekrények, tükrök, komplett szobaberendezések, értékes festmények, villanylámpák, függönyök, storek, gobelin képek, löszormatrac. Biedermayer szalonok, könyvek, falitálcák, külön kredenc, mini-türok, ágyak, gyermekkosci, gyermekágy, jégsekrény, márványoszlop, 6-os és 12-es alpaca evőeszközök, gramofon, rádió, dísz tárgyak stb. eladó, SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota, 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitott központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházai szemben. TELEFON: 1 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kifőző étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Figyelem!

Használja ki mindenki a kedvező alkalmat és szerezzon be szükségletét jóval napi áron alól

Schäffer Henrik

cégnél, a Fehér Kereszttel szemben. Raktáron tartok: mindenféle civil szövetet és kelleket, sapkákat, stb. különféle katonai felszerelési cikket, katonai és egyéb egyenruházati szöveteket, sapkákat, gombokat, stb.

YERESÉK megbízom részére Zeisler-látosóvet, ásványgyűjteményt, 12 személyes ezüst evőeszközt és étkező servist, ezüst kávés kanalakat, gyári és keleti szőnyeget, szezlonokat, ezüst tárgyakat, értékes festményeket, vitrineket, antik órákat, antik komódokat, márkás porcellánokat, régi haranghuzókat, dísz-tárgyakat, régi műtárgyakat, stb. stb.

SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

Solingeni acélárak

beretvák, ollók, hajvágógépek, szebek, olcsón árban kaphatók. Mindennemű köszörülést vállal.

Tejnor Ferenc és Társa késműves cég Arad, Plaja Avram Ianou 21. (volt Szabadság-tér).

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

INGATLAN.

HAROMSZOBAS magánházat, villany, vízvezetékekkel 150.000 Lejig azonnalra készpénzértéssel mellett megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadó-iába kérek. 100